

liseli gençlik

ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN AYLIK

YAYIN ORGANI ☆

Sayı: 8.9 ☆ 10 TL

**GÜNCEL YAKICI GÖREV:
DEMOKRATİK MEVZİLERİ
SAVUNALIM!**

yumurt- layanlar

HIZLI «KOMÜNİST- LER» (!)

İstanbul'da Temmuz ayından beri günlük bir gazete çıkıyor. Adı: Aydınlik! Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin yayın organı. Bahis konusu partinin lideri Doğu Perinçek de bu gazetenin başyazarı...

...Aydınlik da yayın hayatına başladığı günlerde çeşitli çevrelerin hayli dikkatini çekmişti. Daha önce birbirini takiben çıkmış olan aynı mahiyetteki Yeni Ortam ve Vatan gazetelerine göre Aydınlik herhese daha bir başka türlü gelmişti.

Çünkü Türkiye'de ilk defa bir komünist gazete Rusya'ya şiddetle saldırıyordu ve birçok sağcıdan daha büyük bir cesaretle Sovyet emperyalizmine karşı çıkıyordu. O kadar ki, bazan milliyetçilerin bile dolambaçlı yoldan söyledikleri hususları, bu, avaz avaz bağırmaktan çekinmiyordu. (...) Bunlar ne güzel şeylerdi! Türk Milliyetçilerinin kör Moskof hakkında yıllardan beri tekrarladıkları halde kimseye kabul ettiremedikleri gerçekleri, şimdi ülkemizin en hızlı komünist gazetesi

yeniden dile getiriyordu.

TURAN KAVGAMIZ,
Aralık 1978, Özel Sayı.

MUHABBETİNİZ BOL OLA!

«Merhabalar,
Sayın Aydınlik gazetesi, etkili yayınlarınız, beni gazetenizi almaya zorluyor. Alıyorum da.

Rus filusunun Türkiye'mize gelişinde en ateşli neşriyatı sizler yaptınız. Bundan dolayı ayrıyeten sizlere teşekkür ederim. Ülkücüyüm. Bu hareketi, bizden, kendimizden bekliyorum.
DAVAM İÇİN, VATAN MİLLET İÇİN BAŞKA PARTİLER VE FİKİRLER ALTINDA MÜCADELE EDEBİLİRİM.

AYLINLIK, 7.12.1978,
Aydınlik Meclisi.

BOZDUR BOZDUR HARCA!

(...) Edinilen bilgiye göre, Maliye Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan İstanbul Maliye Okulu'nda okuyacak öğrencilerin tüm masrafları okul tarafından karşılanacaktır. Yatılı olarak okuyan öğrencilere, okul tarafından ayda 65 lira harçlık verilecektir.

MİLLİYET, 5.12.1978.

«KİŞİN KOMÜNİZM GELECEK»Tİ YAI

Piyasada çekilen gaz ve mazot yüzünden donan vatandaş şimdi de Sovyetler Birliği'nden gelen soğuk hava kütlesi tehdit etmektedir. Vatandaş son günlerde hükümet temsilcilerinin Rusya'ya yaptıkları seyahatlerin bir netice vermemesi yüzünden «Rusyadan yardım değil soğuk geldi» demek-

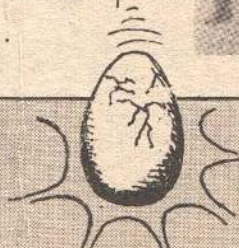
tedirler.
SON HAVADİS, 7.12.1978

N'APSIN ZAVALLI- LAR (!) HAYAT PAHALI!

Halen net 28 bin lira olan milletvekili ve senatörlerin maaşlarının net 35 bin 200 liraya çıkartılması konusundaki çalışmaların yoğunlaştığı öğrenildi.

GÜNAYDIN, 14.12.1978

Demirel, "Bana sağcılar
cinayet işliyor
dedirtemezsiniz,,

79'DA DAHA HIZLI DÖNSÜN DÜNYA!

13 ilde sıkıyönetim ilan edildi. Bu sayımızı sıkıyönetim koşulları altında hazırladık.... CHP ağırlıklı hükümetin yılbaşı armağanı da bu olsa gerek... Yine de, yeni yılınız kutlu olsun, diyelim!.. 1979 öyle sıradan bir yıl değil. İnsanlığın geleceğine, umudun yarınlara, çocuklara adanmış. Uluslararası Çocuk Yılı kutlu olsun!

Uluslararası Çocuk Yılı'na bir ay kala, ülkemizde bir çocuk hakkında 142. Madde'den soruşturma açıldı. Duyduk duymadık demeyin! 12 yaşındaki Faruk Asiltürk, dergimiz Liseli Gençlik'in 6. sayısında «ÇOCUK GİBİ YAŞAMAK İSTİYORUZ!» dediği için, çocukların çocuk gibi yaşadığı ülkelerden söz ettiği için, polisin sövgüleriyle, gözdağıyla karşılaştı. Tüm bunları bir 'büyük' gibi yanıtlamasını bildi, ama yaşı küçük olduğu için soruşturma düştü.

Uluslararası Çocuk Yılı'na 10 gün kala, faşistler Kahramanmaraş'ta ayaklanma denemesi yaptılar. Şehrin ilerici halkına karşı saatlerce, günlerce önu alınmayan bir terör uyguladılar. İçlerinde çocukların da, hatta ana karnında henüz doğmamış çocukların da bulunduğu onlarca insanı öldürdüler, yüzlercesini evsiz, binlercesini kaygılı, korku içinde bıraktılar. Sonunda, uzun bir süredir özlemledikleri sıkıyönetimi getirmeyi başardılar. Hem de CHP ağırlıklı hükümet eliyle...

Faşizm hiçbir insancıl kurala uymaz. Kendisinden olmayan herşeye, herkese, insanlara, çocuklara, bilime, kültüre, en insanlık dışı, en iğrenç yöntemlerle saldırır.

Kahramanmaraş olayları bunu bir kez daha gözler önüne açık seçik serdi, kanıtladı. 1979'da savaşımın sert geçeceği bugünden görülüyor.

Liseli yığınlar, ortaöğrenim gençliği, 79 ilkyazına dek, bir yandan demokratik istemleri için verdiği ardıcıl savaşımı sürdürürken, bir yandan da iki büyük eyleme hazırlanacak.

İstanbul'da yapılacak olan İlerici Liseliler Derneği 1. Olağan Büyük Kongresi bunlardan biri. Savaşkan İLD üyeleri, şube kongreleri ve yoğun bilgilendirme - tanıtım çalışmalarıyla Büyük Kongre hazırlıklarına başladılar bile!..

İkinci büyük eylemse 1 Mayıs 1979. İlerici Liseliler, işçi sınıfının yanbaşı ve onun yolunda olduklarını bir kez daha, daha da güçlü haykirmek, istemlerini daha da yığinsal olarak dile getirmek için, 1 Mayıs 1979'a öncekilerden daha da örgütlü katılabilmek için her birimde hazırlıklar yapacaklar.

Bu arada, dergimiz Liseli Gençlik'in hem yazarı, fotoğrafçısı, hem satıcısı, dağıtımıcısı olan liseli arkadaşlarımızı, dergimize sahip çıkışı bir kez daha soğutlamak üzere geniş bir abone kampanyasına çağırıyoruz. HAYDİ, LİSELİ GENÇLİK'İ GÜÇLENDİRME, YAYGINLAŞTIRMA İMECESİNE!

Uluslararası Çocuk Yılı, Kongre yılı, yeni savaş yılı; 1979 kutlu olsun!.. 79'DA DAHA HIZLI DÖNSÜN DÜNYA!

liseli gençlik

BU SAYIDA

Sayfa : 8 - 9

Yeni Yıl ve 1. Büyük Kongre (ILD Genel Sekreteri Emin Yılmaz)

Sayfa : 14

Yeni «Sıkıyönetim Yönetmeliği» ne Karşı Ardıcıl Savaşım! (TÖB - DER Genel Başkanı Talip Öztürk)

Sayfa : 18 - 19

İşte Faşistler! (Kahramanmaraş kit- le kırımı)

Sayfa : 22 - 23

Çin Yönetimi Neden Vietnam'a Saldırıyor?

LİSELİ GENÇLİK ● Ortaöğrenim Gençliğinin Aylık Siyasi Yayın Organı ● Sahib: Yaman Egeli ● Sorumlu Yönetmen: Nihat Cengiz ● Yönetim Yeri: Hoca Rüstem Mektebi Sok. No: 11/4—A, Cağaloğlu / İstanbul ● Yazışma Adresi: P.K. 596 Sirkeci / İstanbul ● Abone Koşulları: 6 aylık 50 TL., 12 Aylık 100 TL. ● Toplu istekler ödemeli olarak gönderilir ● Posta Çeki: YAMAN EGELİ, LİSELİ GENÇLİK DERGİSİ No: 109231 ● Türkiye Dağıtımı: Temel Dağıtım ● Dizgi: Özal Matbaası ● Baskı: Renk Ofset ● Son baskı tarihi: 22/1/1979

PANORAMA

Dünya'da Geçen Ay

● Şili'de, başkent Santiago yakınlarında, Talagente kenti civarında terkedilmiş bir maden ocağında yüzlerce ceset bulunmuştur. Bulunan cesetlerin faşist diktatör Pinochet'in UNIDAT POPULAR (Halk Birliği) Hükümeti'ne karşı giriştiği kanlı faşist darbe sonunda katledilen ve yıllardır kayıp olarak bilinen ilerici yurtseverlere ait olduğu tespit edilmiştir.

● İran'da halk ayaklanması her geçen gün geniş boyutlara ulaşarak sürüyor. Petrol rafinerilerindeki işçilerin genel greve gitmeleri sonucu, Abadan Rafinerisi dışında, ülkede petrol üretimi durmuştur. İsfahan'da yapılan bir gösteriye açılan ateş sonucu 40 kişi ölmüş, yüzlerce yurtsever yaralanmıştır. Şiraz kentinde de bir cenaze törenine açılan ateş sonucu 30 kişi ölmüştür. Ayrıca İran'da yayınlanan en büyük tirajlı Kayhan ve Ettalat gazeteleri sıkı yönetim yetkililerince mühürlenerek kapatılmıştır. Diğer yandan, kendisinden halka ateş açması istenen bir polis, amirini öldürmüştür. Ve özellikle son günlerde binlerce ilerici yurtsever er ve subayların ordudan kaçarak, ilerici demokratik güçlerin saflarında yer aldıkları bildirilmektedir.

● Nikaragua'da diktatör Somoza'ya karşı halk direnişinin günden güne güçlenmesi karşısında; siyasal suçlarla ilgili bir af yasası kararlaştırılmıştır. Somoza'nın, bu yasadaki 200 kadar tutuklunun yararlanabileceğini belirtmesine karşın, Nikaragua'daki İnsan Hakları Komisyonu, bu rakamın daha da yüksek olabileceğini açıklamıştır.

● Federal Almanya'da çelik iş kolunda IG Metall üyesi 37 bin işçinin 26 Kasım 1978 günü başlattıkları grev sürüyor. Demir - Çelik patronlarının % 2,1 oranındaki ücret artışı dayatmalarına karşılık % 5'lik ücret artışı ve ücret kaybı olmaksızın 35 saatlik çalışma haftası için başlatılan greve Portekizli, Türkiyeli, Yunanlı işçiler de ön saflarda katılıyorlar.

● Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin (IUS)'un Lefkoşe'de düzenlediği «Kıbrıs Halkı ve Öğrencileriyle Dayanışma Uluslararası Konferansı» sona erdi. Konferansa 70'den fazla ülkenin gençlik ve öğrenci temsilcileri katıldı.

● Kamboçya halkına ihanet eden, ABD emperyalizminin ve hegemonyacı Pekin yöneticilerinin desteğinde dost

ülke Vietnam'la savaşa sürüklenen Pol Pot kliğine karşı ülke içinde verilen savaş örgütlü bir nitelik kazandı, «Ulusal Kurtuluş İçin Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi» kuruldu. Cephe I. Kongresini tamamlayarak halka 11 maddelik bir çağrı yayınladı. Cephe'nin çağrısında; Kamboçya halkının emperyaliz-

Türkiye'de Geçen Ay

● 5 Aralık 1978 günü Devlet Güzel Sanatlar Akademisi öğretim üyelerinden Prof. Arsen Yapaner'in evine faşist saldırganlarca patlayıcı madde atıldı, evde önemli ölçüde hasar oldu.

● 5 Aralık 1978 günü İlerici Kadınlar Derneği (İKD) Fatih Şubesi sabah saat 03.00 sularında faşist güçler tarafından yakıldı.

● İGD ve TÜTED üyesi Kenan Öztürk'ün katlini protesto ettikleri için gözaltına alınan 118 ilerici gençten 78'i yapılan ilk duruşmada, tutuklanan 39'u ise 12 Aralık 1978 günü yapılan ikinci duruşmada serbest bırakıldılar.

● 16 Aralık 1978 günü İstanbul Kadıköy'de, aralarında TÖM-DER, İGD, İKD, DÖB, İLD, DEV-LİS, DDKD, DHKD, SGB'nin de bulunduğu bir çok demokratik kuruluşun oluşturduğu eylem birliği ile «FAŞİZME KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM» Miting ve Yürüyüşü yapıldı. Onbinlerce ilerici, devrimci ve yurtseverin katıldığı yürüyüşte, faşist saldırganların önceden yerleştirdiği 3 bomba yol boyunca patladı. Ancak büyük bir disiplin ve kararlılıkla yürüyen göstericilerin eylemi başarıyla sona erdi.

● 16 Aralık 1978 günü yapılan İstanbul Barosu'nun Genel Kurulunda Başkanlığa yeniden Orhan Apaydın seçildi.

● 20 Aralık 1978 günü İstanbul'da Barış Derneği tarafından «Kıbrıs, Ege Bölge Scrunları Toplantısı» düzenlendi. Toplantıya Kıbrıs, Yunanistan barış hareketi temsilcileri katıldılar. Türkiye'yi Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem ve Enis Coşkun, Kıbrıs'ı Panikos Peonidos ve felsefe doktoru Bekir Azın, Yunanistan'ı ise Tassos Egolfopolulos'un temsil ettiği

mi ülkeden kovmasından sonra Pol Pot ve taraftarlarının halka olan ihaneti anlatıyor, bu kliğin ülkede askersel-faşist bir dikta kurduğu belirtiliyor. Ayrıca Cephe, halen kurtarılmış olan 9 bölgede ve diğer bölgelerde yığın örgütleri kurulmasını, bir ordunun oluşturulmasının zorunluluğuna değiniyor.

toplantıda bölgenizdeki sorunlara çözüm getirmek amacıyla Ocak ayı içinde bir toplantı düzenlenmesi kararlaştırıldı.

● 16 Aralık 1978 günü İstanbul'da, Savaş Yolu Gazetesi'nin yasal afişlemesini engellemek amacıyla, polis 200'ü aşkın ilerici genci gözaltına aldı. Ayrıca yine aynı gece İlerici Gençler Derneği (İGD) Eminönü Şubesi ve İGD İstanbul Bölge Sekreterliği polis tarafından basıldı. Hiçbir suç unsuru bulunmayan polis, şube ve sekreterlik binasını tahrip etti.

● 21 Aralık 1978 günü emperyalizmin vurucu gücü CIA'nın tezgâhında, gizli açık faşist terör odaklarınınca yönetilen faşist saldırı kısa zaman azgın, insanlık dışı bir kitle katliamına dönüştürüldü. Kahramanmaraş'ta tertiplenen bu kanlı faşist ayaklanma sonucu yüzlerce kişi öldürüldü, binlerce kişi yaralandı, evsiz kaldı.

Olaylar çok sayıda demokratik kuruluş tarafından nefretle kınandı.

● 25 Aralık 1978 günü Kahramanmaraş faşist saldırısını protesto amacıyla İstanbul'un ve Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki yüksek ve ortaöğretim kurumlarında boykot ve forumlar yapıldı.

● 26 Aralık 1978 günü hükümetçe 13 ilde sıkıyönetim ilân edildi.

● 27 Aralık 1978 günü TBMM sıkıyönetim uygulamasını onayladı.

Çok sayıda demokratik kişi ve kuruluş; sıkıyönetim uygulamasının demokratik hak ve özgürlükleri baskı altına almak için yürürlüğe sokulduğunu, yaptıkları açıklamalarla belirttiler.

GÜNCEL YAKICI GÖREV: DEMOKRATİK MEVZİLERİ SAVUNALIM!

Aylardır sıkıyönetim çığlıkları atan gerici - faşist güçler, MHP'si, AP'si, Türkeşler, Demireller, faşist terörü tek tek kişilere yönelik saldırılar biçiminde tirmandırmanın yeterli olmadığını görüp, bölgesel, ulusal, dinsel ayrılıkları kullanarak düzenledikleri Malatya, Sivas, Elazığ provokasyonlarından sonra, en güçlü ve kendi amaçları için en uygun bir bölgede, Kahramanmaraş'ta faşist ayaklanma ve kitle kırımını gerçekleştirdiler. Özlemlerine kavuştular. 13 ilde sıkıyönetim ilan edildi. Gerici - faşist güçlerin bütün bu dayatmacalarına karşı, hükümet boyun eğdi. İşçileri, köylüleri, emekçi halkımızı, gençliği ve kendini de ateşe attı. Ülkemizi faşist bir diktatörün eşiğine getirdi.

Bugün, ülkemizin vardığı bu karanlık uçurum kenarında, tehlikeyi görmeyenler, görmek istemeyenler ve geçmişin, günümüzün bu konudaki tarihi deneyimlerinden ders almayı bilmeyenler, artık iyi görmek, bilmek zorunda. Gezegenimiz, geçmişte ve günümüzde faşist diktatörlerin ilerici insanlığa getirdiği acıyı, açlığı, ölümü ve yıkımı yaşıyor. İşte geçmişte; faşist Mussolini İtalya'sı, Hitler, Almanya'sı, Franko İspanya'sı, Salazar Portekiz'i... Bulgaristan'da Nazi işbirlikçisi kanlı faşist Tsankov diktası, Yunanistan'da «Kara Albaylar Cuntası»... Ve günümüzde; «Demir ökçe» altında ezilen Latin Amerika ülkeleri ve faşist Pinochet «Kara Generaller Cuntası»nın başına çöreklediği Şili... Ve, çok değil, bundan tam 8 yıl önce, ülkemizde, 12 Mart

1971 ve sonrası faşist döneminin «anı»ları... Hâlâ taptaze, belleklerde. Ve 1978 Aralık'ında 13 ilde ilan edilen sıkıyönetim.

Ülkemizin bugünkü koşulları 12 Mart döneminden farklı. O günlerden buyana tarih köprüsünün altından çok sular aktı.

12 Mart sonrası Türkiye işçi sınıfının ardıcıl atılımlarla güçlenen sendikal ve politik etkinliği geniş yığınları kucakladı. Toplumun geniş yığınlarını saran savaşım, liseli, ortaokullu yığınlar kadar uzandı. Türkiye ortaöğrenim gençliğinin politik uyanışı, ekonomik, akademik, demokratik hakları için verdiği savaşım, etkin yığınsal bir örgütlülük düzeyine ulaştı. Dinamik, atılgan yapısıyla Türkiye ortaöğrenim gençliği, anti - faşist güçlere önemli bir güç kattı. Ne ki, gerici - faşist güçler Türkiye ortaöğrenim gençliğinin hızlı politik uyanışını kendi karanlık amaçları yönüne çekmek için boş

durmadı. Ortaöğrenim kurumlarına dayattıkları faşist ders kitaplarıyla, faşist öğrenci ve gençlik örgütleriyle bu dinamik, atılgan gücü kullanmaya çalıştı. Nitekim son Kahramanmaraş kitle kırımında da gerici - faşist katiller içinde küçük yaştaki çocukların, ortaokul, lise çağındaki gençlerin de, görülmesi, bu konuda faşist demagojiye karşı ideolojik savaşımın ne derece yakıcı ve süregen güncel bir görev olduğunu bir kez daha gösterdi.

Şunu da övünçle belirtmek gerekir ki, Maraş katliamına karşı yükselen protesto gösterileri-

nin, çıkışlarının ön sıralarında ilerici, devrimci ortaöğrenim gençliği yerini almıştır. Birçok lise ve ortaokulda boykotlar ilân edilmiş, derslere ara verilmiştir. Bu gösterilerle ilgili olarak 500'e yakın liseli genç gözaltına alınmıştır.

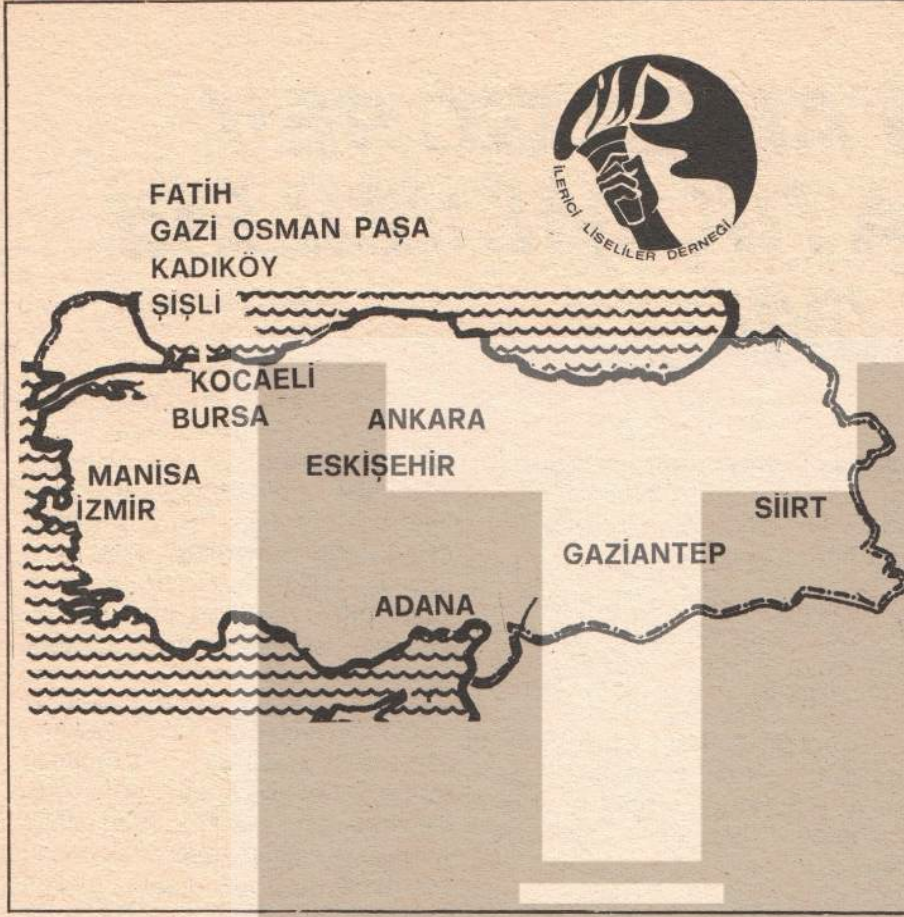
Bugünkü durumda, faşizme karşı tüm anti - faşist güçlerin cephe ve eylem birliğinin örülmesinin her zamankinden daha yakıcı ve ertelenemez olduğu bu koşullarda, etkin bir güç olarak ortaöğrenim gençliğini daha özverili bir savaşım bekliyor.

Türkiye ortaöğrenim gençliğinin, ekonomik, akademik, demokratik savaşımını somut anti - faşist hedefler yönünde birleştirmek, tüm anti - faşist güçlerini her birimde, okulda, güç ve eylem birliğine çekmek güncel görevdir!

Gericiliğin okullarımızı, liseleri, ortaokulları üs durumuna getirme çabalarına karşı, varolan kazanımları, en geniş öğrenci yığınlarını örgütlenme aracı olan demokratik mevzileri savunmak, bu yönde eğitsel kol çalışmalarını ve sınıf temsilciliklerini ve bu temel üzerinde yükselen Öğrenci Birlikleri'ni işletmek, güncel görevdir! Liseli, ortaokullu yığınlar arasında, faşist demagojiye karşı ideolojik savaşımı güçlendirmek güncel görevdir!

Her okulda, lise ve ortaokullarda öğrenci - veli - öğretmen - işçi dayanışmasını, aktif kitle blokunu örmek, bu yönde birimlerdeki somut örgütlenme ve dayanışma noktalarına yüklenmek, güncel görevdir!

İLD 1. KONGRESİ

Son olarak kurulan Manisa, Siirt ve Şişli şubeleriyle birlikte, İLD şubelerinin sayısı 13'e ulaştı!

İLD ŞUBELERİNİN SAYISI 13'E ULAŞTI!

İLD, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin tek merkezi yığın örgütü olma yolunda ileri adımlar atıyor. En geniş liseli, ortaokullu yığınları sarıyor, serpiliyor, güçleniyor.

Türkiye ortaöğrenim gençliği, İLD üyeleri, sempatanları, İLD'yi gözbebeği gibi koruyor, yaşatıyor. Anadolu'nun dört bir yanında İLD üyeleri, miiltanları arı gibi çalışıyorlar, örgütleniyorlar, örgütlüyorlar. Biricik örgütleri İLD'nin gür sesi, şubeleriyle, temsilcilikleriyle yankılanıyor. İLD'nin 'Demokratik Lise', 'Demokratik ortaöğrenim' ateşiyle yanan meşalesi parlıyor tüm Anadolu'da. Manisa'dan Siirt'e, Gaziantep'ten, İzmir'e, Simav'a...

Savaşım yeni boyutlar kazanırken, örgütlenme ağı, başarı grafiği de yükseliyor. İLD, yeni kurulan Manisa, Siirt, İstanbul Şişli şubele-

ri ve Kütahya Simav temsilciliğiyle 13 şube ve 1 temsilcilikle gücünü dostu düşmana gösteriyor.

Şimdi İLD, daha güçlü, daha örgütlü, yeni atılımların hazırlığı içinde. Gericici egemen güçlerden söke söke, demokratik bir hak olarak aldığı tüzüğü yönünde; çetin, zorlu, bir sınava, tüm Türkiye liselilerinin, ortaokullularının anti-faşist birliği için güçlü bir foruma, 1. BÜYÜK KONGRE'ye hazırlanıyor. Türkiye'nin 14 köşesinden 14 sıkılı dev yumruk, İLD şubeleri, temsilciliği, ortaöğrenim yığınları, işte böylesi onurlu bir eylemin coşkusu, heyecanı içinde. Ve bir baştan bir başa bir belge yayılıyor liselerden, ortaokullardan: «DAHA GÜÇLÜ, DAHA YIĞINSAL BİR İLD İÇİN: 1. KONGRE ATILIM OLACAK!»

'İLD'YE SELAM!'

● MERZİFON'DAN İLD'YE SELAM!

Biz Merzifonlu ilerici liseliler olarak ortaöğrenim gençliğinin en yığinsal demokratik merkezi örgütü olan İLD ile dostça dayanışmamızı bildirir, çalışmalarında başarılar dileriz.

Merzifonlu
ilerici liseliler

● KÜTAHYA MALTEPE LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDEN İLD'YE SELAM!

Biz Kütahya Maltepe Lisesi öğrencileri olarak, ortaöğrenim gençliğinin tek yığinsal merkezi örgütü olan İLD'ye çalışmalarında başarılar diler, anti-faşist, anti-emperyalist savaşımında İLD'nin yanında olduğumuzu belirtiriz.

Kütahya Maltepe Lisesi
öğrencileri

● MERSİN ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ'NDEN İLD'YE SELAM!

Türkiye ortaöğrenim gençliğinin tek merkezi yığın örgütü İlerici Liseliler Derneği'nin 1. Büyük Kongresi'nin yaklaştığı şu günlerde, İLD ile yakın bir dayanışma içinde olduğumuzu bildiririz. İLD'yi en ateşli duygularla selamlarız!

Mersin Endüstri Meslek
Lisesi öğrencileri

● TRABZON TİCARET LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDEN İLD'YE SELAM!

Biz Trabzon Ticaret Lisesi öğrencileri olarak, ortaöğrenim gençliğinin tek demokratik merkezi yığın örgütü olan ve bizler için savaşım veren İlerici Liseliler Derneği'ne (İLD) dostça selamlarımızı iletir, çalışmalarında başarılar dileriz.

Trabzon Ticaret Lisesi
öğrencileri

● KAYSERİ FEVZİ ÇAKMAK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDEN İLD'YE SELAM!

Biz, Kayseri Fevzi Çakmak Lisesi ilerici öğrencileri olarak İLD'yle dostça dayanışmamızı bildirir, savaşımında başarılar dileriz.

Kayseri Fevzi Çakmak
Lisesi öğrencileri

İLD 1. KONGRESİ

LİSELİ BİR ANTİFAŞİST SAVAŞÇI: TUNCAY YURDESİN

LİSELİLER 1. BÜYÜK KONGRE İÇİN NE DİYOR?

NİLÜFER ARSLAN
(Çemberlitaş Kız Lisesi)

İLD liseli gençliğin tek demokratik kitle örgütü olduğu için, kongresi tüm Türkiye ortaöğrenim gençliğinin sorunlarını içermelidir. Ayrıca kongrede, İLD'nin kurulduğundan beri yapmış olduğu çalışmalar özetlenmeli, gözden geçirilmeli, olumlu olumsuz yanlardan dersler çıkarılmalıdır. Kongre İLD'nin gelecekteki çalışmalarına daha geniş bir açılım getirecek bir büyük forum niteliği taşımaktadır.

Bu kongre İLD'nin ne kadar yığınsallaştığını da gösterecek, ortaöğrenim gençliği ile, liseli gençlik ile daha da yakınlaşmasını sağlayacaktır.

TURGAY DORTAY
(Pertevniyal Lisesi)

1. Büyük Kongremizden sonra bütün üye ve sempatanlarımızla daha güçlü bir İLD yaratmak için, daha özverili, daha kararlı bir şekilde çalışmamıza, bu yönde kongreden sonra adımlarımızı hızlandıracamıza inanıyorum.

Öyle sanıyorum ki, kongre çok yararlı bir değerlendirme, görüş ve deney alış-verişi ile dolu, büyük bir forum niteliğinde geçecek.

Geçtiğimiz günlerde, 7 Ekim 1978 günü faşistler tarafından bombalanan İLD İstanbul Kadıköy Şubesi'nde ağır şekilde yara alan ve halen hastanede tedavi altında olan üç liseli anti - faşist savaşçıyı ziyaret ettik. Bu sayımızda, bu savaşçılardan biri olan Tuncay Yurdesin'le yaptığımız röportajı yayınlıyoruz. Gelecek sayılarımızda da diğer iki arkadaşımızla yaptığımız konuşmalara yer vereceğiz.

LİSELİ GENÇLİK — Tuncay arkadaş, İLD Kadıköy Şubesi'nin faşistler tarafından bombalanması olayında ağır bir şekilde yaralandın, üç ayı aşkın bir süredir tedavi görüyorsun. Şimdiki sağlık durumun ve geçirdiğin tedavi hakkında bilgi verir misin?

TUNCAY — Yoğunlaşan faşist terörün bir parçası olarak örgütümüz İLD Kadıköy Şubesi bombalandı. Olayda 15 arkadaşla birlikte ben de yaralandım. Olaydan hemen sonra Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırıldım. İlk tedavim orada yapıldı. 18 gün burada yattıktan sonra, Cerrahpaşa Hastanesi'ne kaldırıldım. 27 Ekim günü bir ameliyat oldum. Bir ay sonra, 27 Kasım günü, ikinci kez ameliyata alındım. Bu ameliyattan sonra ayağımdaki kırıklardaki önemli tehlikeyi atlattım. Ayağımın kesilme olasılığı ortadan kalktı. İki buçuk aydır, tedavim boyunca okulumdan ve örgütüm İLD'den, savaş arkadaşlarım sürekli benim yanımda kaldılar. Beni yalnız bırakmalarını, bana yardımcı olmalarını, moralimin yükselmesine ve kısa zamanda ağır, tehlikeli durumları at-

latmama en büyük etken oldu. İLD'li arkadaşlarımdan böylesine sıcak ilgileri, yardımları ailemi de çok sevindirdi.

LİSELİ GENÇLİK — Tuncay arkadaş, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin yığın örgütü İLD, 1. Olağan Büyük Kongresi'nin hazırlıkları içinde. Dergimiz Liseli Gençlik aracılığıyla, İLD 1. Büyük Kongresi hakkında liseli, ortaokullu arkadaşlarına söylemek istediğin bir şey var mı?

TUNCAY — İLD'miz, her türden gerici - faşist, maocu saldırıları, bombaları, cinayetleri, provokasyonları göğüsleyerek bugünlere geldi. 'Demokratik Lise' ve 'Halktan Yana Ulusal Demokratik Eğitim' için verdiğimiz bu savaşta bombalar, kursunlar, cipli, coplu, panzerli saldırılar bizi yıldırmadı. Bundan böyle de yıldırılmayacak. Faşist terörün, saldırıların alabildiğine hızlanarak sürdüğü bir ortamda, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin biricik örgütü, gözbebeği İLD, 1. Büyük Kongresi'ni yapacak. Örgütümüz ortaöğrenim gençliğinin yığın örgütü İLD, kongreden güçlenerek çıkacaktır.

İLD 1. KONGRESİ

YENİ YIL VE 1. BÜYÜK KONGRE

**İLERİCİ LİSELİLER DERNEĞİ (İLD)
GENEL SEKRETERİ EMİN YILMAZ**

12 Mart faşist döneminden sonra toplumun her kesiminde hızlanan sınıfsal ayrışmanın, ortaöğrenim gençliğine de yansımaması düşünülemezdi. Ve yansıdı da. Çünkü ortaöğrenim gençliği toplumsal konumu bakımından önemli bir yer tutuyordu. Gençliğin dinamik, atılgan, coşkulu bir kesimini oluşturuyordu. Eskiden gerici eğitim sistemine, yozlaştırılmaya, uyutulmaya, robotlaştırılmaya ses çıkarmayan, boyun eğen ortaöğrenim gençliği, Türkiye'deki hızlı toplumsal uyanışa, ilerici demokratik güçlerin yükselen savaşımına koşut olarak, kendi özlük, ekonomik, akademik, demokratik istemlerinden hareketle savaşıma atıldı.

İlk zamanlar bu tepkiler, ağırlıkla kendiliğinden, örgütsüz bir nitelik taşıyordu. Birçok okuldaki gelişmeler, diğer okullardakilerden değişik yöneydi, değişik istemleri içeriyordu. Bu istemler genellikle her okulun özlük sorunlarını içeriyordu. Hiç şüphesiz ki genel olarak yürürlükteki gerici eğitim sisteminin dayattığı sorunlara karşı hoşnutsuzluklar da yer alıyordu bunların içinde. Ama derli toplu, sağlıklı açılım getiren bir savaşım yok-

tu. Bu aşamada örgütlenme zorunluluğu kendini duyurdu. Birçok liseli gençlik örgütü kuruldu. Ancak bunların tümü ortaöğrenim gençliğinde yükselen kendiliğinden savaşımı, örgütlü, merkezi bir hareket haline getirmeyi, bilimsel bir temelle oturtmayı başaramadılar.

Neden?

Çünkü bu liseli gençlik örgütlerinin tümü, sosyal ilerlemenin, barışın, ulusal bağımsızlığın, sınıf savaşımının öncü sınıfı, örgütleyici gücü, çağın en ilerici, devrimci gücü olan İŞÇİ SINIFI ile sıcak bağlar kuramamış, işçi sınıfının dünya görüşünden, savaş deneylerinden esinlenmemiş, onun yol göstericiliğini kavrayamamış, hatta onun dünya görüşü dışına düşüp, öncülüğünü yadsımışlardır. Bunun sonucu olarak, toplumun en ilerici devrimci sınıfının, işçi sınıfının sesine ses katamayan, savaşımını, onun savaşımıyla birleştiremeyen böylesi bir liseli gençlik hareketi, kayalara çarpan azgın dalgalar gibi kırılmış, dağılmış ve gelişmemiştir.

Ancak liseli gençlik hareketi durmadı. Geçmiş deneyimlerden dersler çıkardı. Türkiye ortaöğrenim gençliğine işçi sınıfıyla uyum-

luluk kazandıracak, onun yol göstericiliğini kavratacak, liseerde yükselen akademik - demokratik savaşımı, anti - emperyalist, demokratik gelişmeyle, doğru bir savaş platformuna oturtacak, demokratik bir merkezi yığın örgütünü mutlaka yaratılmalıydı. İLD bu tarihsel görevi yerine getirecek bir madde güç olarak doğdu. İLD'yi alınterleriyle örenler, ilerici liseliler, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin savaşımı için somut özlük sorunları, ekonomik, akademik, demokratik istemleri, bu yöndeki kısa, orta ve uzun erimli savaşım hedeflerini berber biçimde ortaya koydular. Türkiye ortaöğrenim gençliğinin merkezi örgütünün, daha önceki «tabela» örgütlerden farklı, yığınsal olabilmesi için, temel taşları, ortaöğrenim gençliğinin birim örgütlenme taşlarını yerine yerleştirdiler. Bu çabalarında, işçi sınıfının engin savaş deneylerinden esinlendiler. Çok yönlü, yaratıcı bir çaba, yol izlediler, izliyorlar.

Okul birim örgütlenmesi çığ gibi büyüyor. 9. Milli Eğitim Şurası kararı, Öğrenci Birlikleri kazanımı, tüm gerici faşist engelleme yöntemlerine karşı kuruluyor. Somut ekonomik, akademik, demokratik hedefler yönünde Türkiye ortaöğrenim gençliği kenetleniyor, savaşta dalıyor.

ILD 1. KONGRESİ

Bu gelişmeler, yığınsallaşma günlük güneşlik bir ortamda oluyor. Faşist ve maocu faşist saldırıların, cinayetlerin özellikle sivri ucunu işçi sınıfının yolunda yürüyen gençliğe, öğrencilere yönelttiği, anti - demokratik baskı ve uygulamaların arttığı bir ortamda oluşuyor. Bugünkü sıkıyönetim koşullarında da oluyor, olacak.

İşte İLD böylesi savaş dolu 1,5 yılı geride bıraktı. Özellikle geçtiğimiz 1978 yılı, ülkemizdeki tüm ilerici demokratik güçler için olduğu gibi Türkiye ortaöğrenim gençliği hareketi için de önemli gelişmelere sahne oldu. Çok sayıdaki okulda birim örgütlenme temeli olan eğitsel kol çalışmalarına, sınıf temsilciliklerine ve onların üstü, okul birim örgütü Öğrenci Birlikleri'ne işlerlik kazandırıldı. Bu konuda daha örgütlü, daha yığınsal bir çaba için deneyimler kazanıldı. İLD şubeleri bütün yurt çapına yayılmaya başladı. 13 Şubemiz kuruldu.

Önümüzdeki yeni 1979 yılı Türkiye ortaöğrenim gençliği hareketi için, örgütümüz İLD için ayrı bir önem taşıyor. Geçmişin bütün olumlu olumsuz yönlerinin ışığı altında eldeki deneyimlerin titizlikle gözden geçirilmesi, yeni görev ve hedeflerin saptanması, yeni atılımların gerçekleştirilmesi için 1979 yılının Şubat ayında toplanacak 1. Büyük Kongremiz, yeni yıldaki çalışmalarımıza, savaşıma ayrı bir anlam kazandırıyor. Bu yönüyle kongre, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin yığınsal bir durumu niteliği taşıyor.

İLD de diğer kuruluşlar, demokratik örgütler gibi yürürlükteki yasalara uygun biçimde kurulmuş demokratik bir örgüttür. Yasalar gereği Genel Kurulunu belirli zaman aralıklarında yapmak zorundadır. Ancak altını önemle çizmek gereken önemli bir nokta var: Demokratik örgütlerin genel kurulları, yalnızca yasalar böyle istiyor diye yapılan toplantılar değildir. Genel kurullar, kongreler, demokratik örgütler içindeki üyelerin, tabanın, örgüt hakkında söz ve karar sahibi olabildiği en üst demokratik karar organlarıdır. Kongre örgütüçü demokrasinin en üst biçimidir. Bu açıdan İLD'nin Genel Kurulunu ya-

sal bir formalite olarak görmek veya düşünmek olanaksızdır. İLD 1. Büyük Kongresi bu yönde, örgütüçü demokrasinin kendini tam anlamıyla bir forum niteliğinde göstereceği oldukça anlamlı büyük bir toplantı olacaktır.

Hiç şüphesiz ki bunun böyle olması, İLD'nin yapısından, özünden, ilkelerinden doğmaktadır. İLD demokratik kitle örgütüdür, iç işleyişinin temel ilkesi DEMOKRATİK SANTRALİZASYON'dur. Bu temel ilkenin işlerliği; kongre süresince alınacak kararların tartışılması, üyeleri temsil eden delegelerin görüşlerini belirtmesi ile, çoğunluğun söz ve karar sahibi olacağı, azınlığın uyacağı yönüyle demokrasiyi, kongre sonunda belirlenen kararların uygulanması aşamasında ise santalazasyonu (merkeziyetçilik) içerir.

İLD Genel Kurulu'nun foruma dönüşmesi nicel ve nitel yönleriyle bütünlük içinde ele alınmalıdır. Nicel yön, yığınsallık şüphesiz ki önemlidir. Ama, nitelik yönle tamamlanmamışsa, sadece niceliğin yeterli olamayacağı açıktır.

Genel kurulun niteliksel yönü nasıl yükseltilebilir? Bu hangi etmenlere bağlıdır?

BİRİNCİSİ, İLD'nin Genel Kuruluna kolektif bir biçimde hazırlanmak ve bunu başarmakla. Bundan neyi anlıyoruz? Örgütümüzün tüm organlarının, üyelerinin ve sempatanlarının, kendi düzeylerinde, elden gelen tüm yetenekleri sınırında aktif olarak kongre çalışmalarına katılması gerekir. Diğer bir nokta da kongre çalışmalarının örgütlü ve disiplinli bir biçimde götürülmesidir. Görev alan organlar ve kişiler her koşulda görevlerini yerine getirmelidir. Örgütsel disiplin, kişilerin ve organların hareket yeteneklerini sınırlayan birşey değildir. Tersine, onların inisiyatif alanlarına, yaratıcı çalışmalarına yön veren gerekli bir işleyiştir.

İKİNCİSİ, İLD'nin 1. Kongresi'nde alınacak kararlardır. Alacağı kararlar tüm Türkiye ortaöğrenim gençliğinin ortaöğrenim düzeyindeki çeşitli öğrenim alanlarının sorunlarına ışık tutmalı, sorunlara gerçekçi, bilimsel derin çözümler getirmeyi hedeflemelidir. Alınacak kararlar geçmişin eksikliklerini giderecek deneyimleri genel-

leştirecek, gelecek dönem çalışmalarına yeni bakış açıları getirecek nitelikte olmalıdır.

Ayrıca kongrede, ilerici - devrimci çalışmadaki sağlıklı işlerliğin temel taşlarından olan **ELEŞTİRİ - ÖNERİ - ÖZELEŞTİRİ** mekanizmasının açıklıkla işletilmesi de önemlidir. Ancak bu mekanizmadaki eleştiri - özeleştirim en sağlıklı, yapıcı olması, örgütsel birliği zedeleyici olmaması, getirilecek sağlıklı önerilerle koşuttur. Daha önce de belirttiğim gibi; genel kurul, demokratik ilkesinin işlerliğinin temel organıdır. Örgütümüzün tüm sorunları burada açık yüreklilikle, kararlılıkla getirilmeli, tartışılmalı, çözümlenmeli sonuçlara varılmalıdır. Örgütümüz ancak böyle gelişebilir. Tüm üyeler ve onları temsil edecek olan delegeler bu noktaya gereken önemi göstermelidirler.

Bunun yanısıra kongrede kararların alınması, çalışmaların yürütülmesi için yeterli değildir. Bu kararların yaşama geçirilmesi asıl önemlidir. Yoksa, herkes bilir ki, kararlar iyi hazırlanmış metinler, kâğıt sayfaları olmaktan öteye gidemez, kongre bir anı olarak kalır.

1. BÜYÜK KONGREMİZ

TARİHİ BİR ÖNEM TAŞIYOR

İLD'nin 1. Büyük Kongresi'nin diğer bir özelliği Türkiye ortaöğrenim gençliği tarihinde böylesi bir olgunun olmayışıdır. İlk defa ortaöğrenim gençliğinin temsilcileri, kendi sorunlarını, bu sorunların kaynağını, çözüm yollarını tartışacak, bu yönde bugüne kadar yapılan çalışmalarda eksiklikleri gözden geçirecek, üzerine kararlar alacak, savaşıma yeni perspektifler çizecektir.

Diğer yandan başka önemli bir olgu da, ülkemizdeki ortaöğrenim gençliği, liseli gençlik hareketinin, uluslararası öğrenci hareketi içinde tuttuğu yerle ilgilidir.

Bugün dünyanın yeni gelişmelere tanık olduğu bir dönemde, sınıf çelişkilerinin, savaşımının kızıştığı, kıran kırana bir görünüm aldığı çeşitli ülkelerdeki gençlik ve öğrenci hareketi içinde ortaöğrenim öğrencilerinin, liseli gençlerin de yer tuttuğu gözle görülür bir gerçektir. Latin Amerika'da, Yunanistan'da, Yakındoğu'da, İran'da liseli gençler gericiğe karşı ayakla-

ILD 1. KONGRESİ

niyor. İşte gerek bunlar, gerekse ülkemiz Türkiye'deki liseli gençlik hareketinin gelişimi ve bu gelişim içinde kazanılan değerlerin, deneyimlerin uluslararası öğrenci hareketine yeni boyutlar kazandıracığı açıktır. İLD 1. Büyük Kongresi bu açıdan da tarihi bir konumdadır. İLD, öğrenci gençliğin uluslararası anti - emperyalist dayanışma, dostluk üzerine temellenen birliğinde kendine düşen yeri alacaktır. Bu birlik içinde Türkiye ortaöğrenim gençliği, liseli gençlik hareketinin de olumlu yönde etki yapacağı açıktır. Bu bir varsayım değildir. Yaşam bunu gösteriyor.

ILD FATİH ŞUBESİ 1. OLAGAN KONGRESİ'NE DOĞRU

(İLD Fatih Şubesi Yönetim Kurulu
adına Hikmet Gürbüz)

Örgütümüz yeni. Fakat belgeleriyle, savaşımıyla yığınları kucaklıyor. Çığ gibi büyüyor. Orta öğrenim gençliğinin tek merkezi örgütlü gücü olma yolunda dev adımlarla ilerliyor. Böylesi zorlu, çetin bir uğraş vermek elbette kolay değil. Bu savaşında İLD Fatih Şubesi'nin örgütümüz içerisinde ayrı bir yeri vardır. Şubemiz İlerici Liseliler Derneği (İLD)'nin ilk şubesi olma onurunu taşıyor. İlk kurulduğunda üç ayrı bölgeyi içerisinde barındırıyordu. Hızla gelişti. Böylesi önemli başarılar kazanmak için ne yaptık?

İlk önce «Yolumuz işçi sınıfının savaş yoludur» belgisini soyut bir belgi olmaktan çıkardık, onu yaşamın içerisinde uyguladık, yaşadık. İnsanca yaşam koşulları için greve giden, direnen, savaşan işçi sınıfıyla birlikteydik; Profilo'da, MAN'da,

Uzel'de ve diğerleri... İşçilerle birlikte omuz omuza verdik, kol kola girdik, halay çektik, türkü söyledik. Her üye arkadaşımız elinden geldiğince dayanışma kampanyasına katıldı.

Ortaöğrenim gençliğinin «Demokratik Ortaöğrenim» haykırışlarını örgütlü bir platforma oturtmak için çabaladık. Bunun için çeşitli savaşım biçimlerini, yerine, koşullara göre ardıcıl olarak uygulamaya çalıştık. Yıgınsal forumlar, boykotlar, gericici ders kitaplarına, eğitim sistemine karşı çeşitli protesto eylemleri düzenlendi. Bu dönemde liseli gençliğin sesi bölgede olduğu gibi, bütün Türkiye'de daha gür, daha örgütlü bir şekilde yükseldi. Düzenlediğimiz geziler, geceler üyelerimizi, liseli arkadaşlarımızı birbirine daha çok bağladı, savaşım azmimizi daha bir biletti. Eğitim, basın-yayın, sanat gibi bürolarımız daha bilicli, daha örgütlü bir liseli gençlik yaratmak için vargüçleriyle çalıştılar. Şunu da belirtelim ki, yapılan tüm çalışmalarda deneyimsiz, genç bir örgüt olmamızın eksikliklerini duymamak olanaksızdı.

ILD (İST.) GAZİOSMANPAŞA ŞUBESİ KONGRESİNE DOĞRU

(İLD, GOP. Şubesi başkanı Birhan Uluer)

Örgütümüz İLD kuruluşundan buyana hızla serpilip gelişiyor. İLD şubeleri ardısıra Türkiye'yi bir ağ gibi örüyor. Bunların içinde İLD Gaziosmanpaşa Şubemiz kurulalı 3 ayı geçiyor.

İLD şubesinin kurulmasıyla bölgemizdeki liseli gençliğin örgütlülük düzeyi büyük bir hızla yükseldi. Gericici - faşist güçler bölgemizdeki gelişmeyi engellemek için üzerimize azgın faşist sürülerini, polisi saldı. Üyemiz Sinan Hepşen faşist katillerce katledildi. Ama gericici-faşist egemen güçlerin tüm çabaları boşuna. İLD hareketi bölgemizde olduğu gibi tüm Türkiye'de

gericisine, faşistine, maocusuna korku salarak gelişiyor.

Ocak'ta şube kongremiz var. Hedefimiz 1. Büyük Kongremize daha güçlü, daha yığınsal katılmak Kongremizin daha da güçlenmemiz ve programlı çalışmamız için yeni bir dönüm noktası olacağına inanıyoruz. Hedeflerimiz arasında, bölgemizde örgütümüzün saygınlığını artırmaktır, zayıf bağlarımızın bulunduğu liseler içinde güçlenmektir. Buralarda kalıcı örgütlenmeler yapmaktır.

HAYDI, 1. BÜYÜK KONGREYE!

YAŞA İLD!

Kongremiz çalışmalarıyla, alacağı kararlarla, tüm eksiklikleri ortadan kaldırma, dah güçlü, daha örgütlü bir İLD ve bir İLD Fatih Şubesi yaratma yolunda dev bir atılım olacaktır.

TÜRKİYE ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNDEN

İSTANBUL

● CUMHURİYET LİSESİ

Son birkaç hafta içinde İstanbul Cumhuriyet Lisesi yoğun faşist baskılara sahne olmuştur. Bu faşist saldırılar öğrencileri ve öğretmenleri tehdit etmeye kadar varmıştır. Bunun en son örneği; Kahramanmaraş'ta faşistlerin giriştiği katliama karşı okul öğrencilerinin gösterdiği tepkinin somutlaştığı forum sırasında görülmüştür. Farklı ilerici politik kesimlerin oluşturduğu eylem birliği ile konulan forum, bir avuç halk ve gençlik düşmanı faşist tarafından sabote edilmek istenmiştir. Açıkça açığa Kahramanmaraş'ta halkın ilerici yurtsever insanların kırımına sahip çıkmak isteyen Cumhuriyet Lisesi'ndeki okulun yüzkarası Türkeşçi komandolara gereken yanıt verilmiştir.

Daha sonra can güvenliğini sağlamak amacıyla liselilerin okulu boşaltmaları üzerine, faşistlerin dışarıdan adam getirerek saldırma amaçları suya düşmüştür.

Böylesi tüm baskı, provokasyon ve zorlamalar, gelişen, büyüyen 'Demokratik Lise' savaşımını Cumhuriyet Lisesi'nde de durduramaz.

● ÜSKÜDAR LİSESİ

25 Aralık 1978 günü, eli kanlı faşistlerin Kahramanmaraş'ta giriştikleri kitlesel katliamı protesto amacıyla İstanbul Üsküdar Lisesi öğrencileri okulu boşaltarak protesto etmişlerdir. Üsküdar Lisesi öğrencileri, okulda geçmişten bu yana varolan anti - faşist, ilerici geleneği, böylesi iğrenç, insanlık dışı halk katliamını protesto ederek bir kez daha göstermiştir.

● KARTAL ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

25 Aralık 1978 günü Kahramanmaraş katliamını protesto amacıyla Kartal Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri boykota gitmişlerdir. Bir ilerici lisenin yaptığı konuşmanın ardından yürüyüşe geçen okul öğrencileri, Kartal araba vapuru iskelesi önünde toplanarak Kahramanmaraş'taki katliamı protesto eden belgeler kaykırılmışlardır. Kartal Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri: «Katliamın hesabının sorulacağına» and içtikten sonra eylemi sona erdirmişlerdir.

● FENERBAHÇE LİSESİ

Kahramanmaraş kitle kırımını protesto amacıyla 25 Aralık 1978 günü, Fenerbahçe Lisesi öğrencileri bir boykot ve forum düzenlemiştir. Önce sınıflarda, faşistlerin giriştiği kırım olayını lanetleyen, protesto konuşmalarıyla başlayan eylem, okul öğrencilerinin bahçeye inmesi ve burada yapılan konuşmalarla sürmüştür. Okuldaki farklı ilerici politik kesimler, birarada, güc birliği içinde, böylesi insanlık dışı katliam ve artan faşist terör hakkında yaptıkları konuşmalarla eyleme katılmışlardır. Güç ve eylem birliğinin somut olarak yaşama geçtiği bu eyleme yığinsal olarak katılan Fenerbahçe Lisesi öğrencileri: «Maraş'ın Hesabı Sorulacak!», «MHP Kapansın, Hesap Sorulsun!», «Faşizme Geçit Yok!» belgileriyle eylemlerini sona erdirmişlerdir.

● NİĞDE

Maceracılığın, bireysel eylemlerin etkilemeye çalıştığı Niğde İseli gençliği, işçi sınıfının biliminden, kararlı, disiplinli, örgütlü savaş yolundan aldığı esinle 'Demokratik Lise' savaşımını güçlendirmektedir.

● ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

27.11.1978 günü Mersin Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri;

1 — Atelyelerdeki teneffüs hakkının verilmesi,

2 — Okulda öğrencilere yemek verilmesi,

3 — Sağlık odalarının kurulması,

4 — Faşist yönetmeliklerin uygulanmaması ve okuldaki faşistlerin okul yönetimi tarafından korunmaması,

gibi demokratik, ekonomik istemleri için boykota gitmişlerdir. Boykota yığinsal olarak katılan öğrenciler ileri sürdükleri istemleri almayı başarmışlar, ancak bunun ardından faşist disiplin kurulunun ve yönetmeliklerin etkisiyle de beş ilerici liseli okuldan uzaklaştırılmıştır.

Beş ilerici arkadaşlarının okula geri alınması istemi ile 30.11.1978 günü tekrar boykota giden Mersin Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerini desteklemek amacıyla Atatürk Lisesi ve Tefvik Sırrı Gür Lisesi öğrencileri de boykota gitmiştir.

● KAYSERİ

Kayseri'de ilerici ortaöğrenim gençliği hareketi günden güne güçlenmektedir. Özellikle Fevzi Çakmak Lisesi, Kayseri Lisesi ve Atatürk Lisesi'nde işçi sınıfının yolundan yürüyen liseli gençler, tüm engellere karşın ardıcıl savaşımını ileri boyutlara vardiıyorlar. CHP ağırlıklı hükümetin, anti - demokratik uygulamalarından olan faşist disiplin yönetmeliğine karşı en geniş liseli gençlik yığınları savaşımı yükseltmektedir.

● KIRŞEHİR

Kırşehir'deki anti - faşist savaşımında ortaöğrenim gençliği günden güne ayrı bir yer tutmaktadır. Faşistlerin her öğrenim biriminden temizlenmesi savaşımında aktif bir rol oynayan Kırşehir ortaöğrenim gençliği, maocu faşistlerin de gençliği ters yollara, maceraya çekme girişimlerine karşı ardıcıl bir savaşım sürdürmektedir. Ortaöğrenim gençliğinin somut ekonomik, akademik, demokratik istemleri için yiğitçe savaşan ilerici liseliler, özellikle Kırşehir Lisesi'nde gür seslerini duyurmaktadırlar. İlerici liseliler tüm anti - faşist liselileri işçi sınıfının eylem ve cephe birliğinde yer tutmaya çağırılmaktadır.

GAZİANTEP

● AKŞAM TİCARET LİSESİ

19.12.1978 günü, saat 23.00 sıralarında Gaziantep Akşam Ticaret Lisesi ilerici öğrencisi Mehmet Aybek gerici - faşist güçler tarafından öldürüldü. 20.12.1978 günü sabah, öğlen ve akşam Ticaret Lisesi öğrencileri toplanarak bu katliamı protesto etmişlerdir. Öğrencilerin düzenledikleri yığinsal forumda İLD Yönetim Kurulu üyesi Celal Deniz ve GEB üyesi bir öğrenci yaptıkları konuşmalarda faşist saldırılara karşı öğrenci gençliğinin en geniş eylem birliğinin oluşturulmasının zorunluluğunu vurgulamışlardır. Ayrıca katliamı protesto için Gaziantep Akşam Ticaret Lisesi öğrencileri 3 günlük boykot kararı almıştır.

Diğer yandan ilerici liseli Mehmet Aybek'in katliamı protesto için Düztepe ve Gaziantep Liselerinde de öğrenciler yığinsal forumlar düzenlemişlerdir.

TARİH

(LİSE III - Emin Oktay)

-Luther, Wartburg şatosundan çıktığı zaman Almanya karışık bir durumda idi. Luther'in Hristiyanlık hakkındaki düşünceleri Almanya'da hızla yayılmış, birçok Alman tarafından iyi karşılanmıştı. Luther bir kitabında, «Kiliseyi düzeltme için, onun elindeki bütün servetin almak lâzımdır. Kilise ancak, o zaman kendisine düşen dinsel görevleriyle uğraşır.» demişti. Bu sözle kilise mallarının yağma edilmesi için bir çağrı demektir. Luther'in bu fikrini aşağıdan yukarıya bütün Almanlar benimsediler. O sırada kilisenin Almanya'da pek çok arazi ve malikânesi vardı. Buna karşılık, köylülerin, şövalyelerin, hatta birçok prenslerin malları yoktu. Luther'e taraftar olanlar, onun kilisenin mallarının yağmalanması hususundaki düşüncelerini kendi çıkarlarına çok uygun gördüklerinden, hemen harekete geçtiler. Bu işe önce Alman soylu kişilerinin en fakiri olan şövalyeler başladılar. Bunlar kilise mallarına el koydular. Fakat Alman prensleri işe karışarak şövalyeleri yendiler ve ellerine geçirdikleri mallarını geri aldılar. Bunun üzerine Luther'in düşüncelerini tüm yanlış anlayan köylüler isyan ettiler. Kilise mallarına, şatolara, manastırlara saldırarak her tarafı yağma ettiler, yakıp yıktılar (1525). Alman prensleri köylülerin isyanını da kanlı bir şekilde bastırdılar. Üstelik köylüleri eskiden daha çok baskı altına aldılar.» (Sayfa: 73)

**DOĞRUSU: ALMANYA'DA
REFORM 1524 - 1525
BÜYÜK KÖYLÜ SAVAŞI**

1524 - 1525 reform hareketi ve büyük köylü savaşı, burjuvazinin feodaliteye karşı ilk önemli kavgası ve ilk reform hareketi oldu.

15. yüzyılda ve 16. yüzyılın başlarında, Almanya'da kapitalist

ilişkiler, sanayinin çeşitli kollarında kendilerini gösteriyordu. Ama, bazı şehirlerin ve bazı ülkelerin ekonomisindeki hızlanma, diğer şehir ve ülkelerdeki durgunluk ve geri kalma ile birlikte gidiyordu. Bu, feodal ufalanmanın ve bölünmenin sonucu olmuştu. Köyde gericiliğin ve köylünün feodal senyörler tarafından sömürülmesinin ağırlaşması, kapitalist ilişkileri engelleyen öğelerden biri oldu.

Bu son durum, köyde sınıf savaşımını şiddetlenmeye doğru götürüyordu. 16. yüzyılın başlarından sonra, devrimci köylülerin «Ayak-kabı» adı ile tanınan gizli örgütün üyeleri, kiliseye ve manastırlara ait topraklara el konulmasını, feodal angaryaların kaldırılmasını, vb. istiyorlardı. Köylüler, aynı zamanda, ülkenin küçük parçalara bölünmesinin durdurulması ve merkezîyetçi bir devlet kurulması isteminde bulunuyorlardı. Şehirli yığınlar da onları destekledi. Böylece yoksul köylü ve şehirlilerden oluşmuş bir devrimci örgütün temelleri yaratılmış oldu.

Radikal burjuvalar da bu gizli hareketlerin eylemine katılıyorlardı. Küçük soyluların bir bölümü (şövalyeler) de, büyük feodal senyörlerin egemenliğinden ve Almanya'nın küçük küçük parçalar halinde bölünmesinden hoşnut değillerdi.

Bütün bu muhalefet grupları, ruhban sınıfına ve genel olarak da katolik kilisesine karşı kin ve nefretleriyle birbirine kenetlenmişlerdi. Katolik kilisesi, Almanya'da bir büyük feodal toprak sahibiydi; aynı zamanda kendileri de birer feodal senyör olan ve «günahlarının cezası»nı bağışlayan papalık hoşgörüsünün ve iyiliğinin satıcıları, kilise prenslerinin aracılığı ile büyük miktarlar, papanın hazinesine akıyordu.

Reform hareketi, bir yığın hareketi karakteri aldı. Hareket, 31 Ekim 1517'de, kilisenin günah ba-

ğışlamalarına karşı, Luther'in 95 tezinin kamuya bildirilmesi ile başladı.

Alman halkının başlıca varlıklı çevrelerine seslenen Luther, onları katolik rahiplerinin Almanya'daki etkilerine karşı enerjik bir savaşıma çağırdı. Halk yığınları, Luther'in dini formüllerinde kendi toplumsal dileklerinin anlatımını buluyorlardı. Onlar için reform, en başta toplumsal kurtuluş anlamına geliyordu.

Reform yayıldıkça, başlangıçta, Luther'in çevresinde gruplaşmış olan muhalefetin birleşik kampı dağılıp parçalanmaya başladı. Luther'in kendisi de, Alman halkının devrimci katmanları ile ilişkilerini kopardı. Thomas Munzer halk yığınlarının yol göstericisi oldu. Onun için iman, aklın, sağduyunun uyandırıcısı olmaktan başka bir anlam gelmiyordu. Munzer, ayaklanmış bir halkın gerçekleştireceği büyük bir toplumsal devrim düşüncesini kafasında kurup geliştirdi. Geleceğin toplumsal düzeninde ne sınıf ayrılıkları, ne toplumun üyelerine yabancı bir özel mülkiyet, ne de bir devlet gücü olacaktır. Şurası kendiliğinden bellidir ki, Munzer'in kendisi için bile oldukça bulanık olan bu ideal, geniş halk yığınları tarafından anlaşılacaktır.

Devrimci hareket genişledi ve 1524'te açık bir savaşıma, büyük bir köylü savaşı haline dönüştü. Ege-men sınıfın bütün güçleri halka karşı birleştiler. En sonunda, feodal prens ve senyörler, atlı kuvvetlerin ve topçuların yardımıyla köylü birliklerini ezdiler (Mayıs 1525).

Köylülerin yenilgisi, geniş bir toplumsal hareket olarak reformun da yenilgisi oldu. (...)

Ama köylü reformunun ve savaşımın çok önemli yankıları oldu. Feodal düzene, bütün Avrupa ölçüsünde bir darbe indirildi.

Reform fikirleri, burjuva biçiminde, gelişmeye devam ediyordu. (İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum; Zubritski, Mitrokoliski, Kerov; Sol Yayınları, Sayfa: 265 - 266 - 267).

FAŞİZM

(Geçen sayıdan devam)

Faşistler, bugün artık faşizmin cirkef yüzü, ipliği pazara çıkmışken; «Faşizme de karşıyız, komünizme de» derler, neo - faşist manevralara başvururlar. Bugün Türkiye'de faşist hareket, bu hareketin odağı MHP, Türkeş, sık sık böylesi manevralara başvuruyor, en ustaca anti - kapitalist demagojilerle kitlelere yaklaşmaya çalışıyor. Bunlar, emekçilerin, egemen burjuvaziye, bankalara, tekellere, holdinglere besledikleri kinden yararlanmaya çalışıyorlar. Bu yönde belgiler ön sürüyorlar. Böylesi belgilerin örnekleri Nazi Almanya'sında, faşist musolini İtalya'sında, Japonya'da; «Genel refah bireyin refahından daha eşsizdir», «Devlet biçimimiz kapitalist değil anonimdir», «Almanya dünyada herşeyin üstündedir», «Sömürsüz Japonya için»dir. ABD' de «zenginliği paylaşalım»dır.

«Fakat kendine her ne maske takarsa taksın, kendini her ne biçimde gösterirse göstereyin, hangi yollardan iktidara gelirse gelsin;

Faşizm, kapitalin emekçi kitlelere karşı giriştiği en acımasız bir saldırdır;

Faşizm, önüne geçilmez bir şovenizm ve yağma savaşdır;

Faşizm, kudurgan bir gericilik ve karşı - devrimdir;

Faşizm, işçi sınıfı ve bütün emekçilerin en azgın düşmanıdır!» (Georgi Dimitrov, Seçme Eserler, c. 1, s. 180, Temel Yayınları)

FAŞİZMİN ZAFERİ KİTLELERE NELER GETİRİR?

Faşizm, tüm emekçileri kapitalist toplumun bir parçası, kölesi durumuna getirir. Çünkü faşizm erki ele geçirdiğinde; sınıf sendikalarını kapatır, grevleri yasaklar. İşçilerin bu en temel haklarını gaspettiği gibi, köy emekçilerini, büyük toprak beylerinin, bankaların, tefecilerin acımasızca sömürmesine izin verir. Küçük memurları ve aydınları yarınlardan kuşku, karamsar ve kötümser bir duruma getirir, onları tekellerin hizmetinde korkunç bir yozlaşmaya iter. Faşizm, gençliği; erki ele geçirmeden önce verdiği sözlerin tersine, sonu gelmez bir savaşın içine, askeri eğitimlere, tekellere uysal bir köle

olma durumuna getirir. Kendinden olmayan herkese saldıran faşizm, kendine karşı olan gençliği, ilerici aydınları, öğrencileri, emekçileri, sendikacıları insanlıkdışı işkencelerden geçirir, özel olarak kurulan kamplarda, bir yandan toplumun bu en ilerici kesimlerini kendi denetimi altında tutar, bir yandan da en iğrenç işkenceler yoluyla kitleler halinde katleder.

Kısaca faşizm, emekçi kitleleri, açlığın, sefaletin, yıkımın, ölümün pençesine ittiği gibi; onların kendi düşünceleri yönünde, en temel demokratik hak ve özgürlükleri için örgütlenmelerini yasaklar, kendinden olmayan toplumun tüm kesimlerine kan kusturur.

FAŞİZME KARŞI SAVAŞ

Tarih, faşizmin böylesi iğrenç saldırılarına tanıktır. Bu örnekler dünyanın birçok ülkesinde bugün de yaşanmaktadır. Ülkemizde de son yıllarda faşist hareket hızlı bir tırmanma yolundadır. Faşist terör büyük boyutlara ulaşmaktadır. Kahramanmaraş'taki faşist katliam bunu en korkunç şekliyle göstermiştir. Faşizm tehlikesi kapıdadır. Bugün, tarihi derslerden ülkemiz için de dersler çıkarılması, kitlelerin faşist tehlikeye karşı uyanık tutulması güncel görev olarak durmaktadır. Ancak tek başına kitle-

lerin faşizme karşı nefret kazanması da yeterli değildir. Çünkü faşizme karşı tepki, örgütlü olması ile başarı kazanır. Faşizme karşı verilecek savaşta başarı kazanmanın ölçütü, böylesi bir savaşın başını işçi sınıfının, onun politik öncü gücünün, devrimci partisinin çekmesidir, bu partinin öncülüğünde tüm ulusal demokratik güçlerin. faşizme karşı güçlerin eylem ve cephe birliğinin sağlanmasıdır. Bu günümüzün en yakıcı sorunu ve yerine getirilmesi gereken tarihsel bir görevdir.

«Kapitalist ülkelerde milyonlarca işçi ve emekçi 'Faşizmin işbaşına gelmesi nasıl engellenebilir ve işbaşına geldikten sonra nasıl devrilebilir?' sorusunu sormaktadır. (...)

İlk yapılacak iş, başlangıçtaki iş, birleşik bir cephe yaratmak, işçilerin bütün fabrikalarda —her yörede, her bölgede, bütün dünyada— eylem birliğine varmalarını sağlamaktır. Proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylem birliğini sağlaması, işçi sınıfına sadece başarılı bir savunma silahı değil, aynı zamanda faşizme ve işçi sınıfının düşmanlarına karşı harekete kullanılacak silahı da kazandırmış olacaktır.» (Faşizme Karşı Birleşik Cephe - Georgi Dimitrov - s. 80)

Okullardaki çalışmalarınızda daha büyük engellerle karşılaşacaksınız, orada yolunuz düz olmayacak. Orada gericilik kendisine bir üs yaratmaya çalışıyor ve siz, karşı önlemler almak ve daha fazla gayret göstermek zorundasınız. (...) Fakat, siz halkın güçlerine tamamen inanç duymalısınız.

(...) Gençliğin tüm anti - faşist güçlerini birleştirme yolunda cesaretle yürüünüz.

GEORGİ DİMİTROV

YENİ "SIKIYÖNETİM

YÖNETMELİĞİ"

(TÖB - DER Genel Başkanı Talip Öztürk)

CHP ağırlıklı hükümetin orta-öğretim düzeyindeki okullarda uygulamaya koyduğu son disiplin yönetmeliği, MC'nin yönetmeliğine rahmet okuttu. Öğrencilerin «demokratik lise», «demokratik ortaokul» savaşımlarını «cezai» tedbirlerle önlemeye, boğmaya yönelik bu «sıkıyönetim yönetmeliği» MC'ye yarasırdı belki, ama herhalde kendisinin demokrat olduğunu, düşünce özgürlüğüne inandığını söyleyen bir hükümete yarasmaz. Bu yönetmelik, hükümetin olaylara bakışındaki şaşılığını bir kez daha göstermiştir. «Anarşi-yi kazanılmış demokratik hakları kısıtlamakla, budamakla önleyeceğini sanan, bu amaçla dernekler yasasında, devlet memurları yasasında, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasında, emniyet teşkilatı yasasında, polis vazife ve selahiyetleri yasasında, il idaresi yasasında, usul yasasında geriye dönük değişiklikler yapmayı tasarlayan hükümet, okullardaki «anarşi-yi de «sıkıyönetim yönetmeliği» ile önlemeyi kurmuştur.

Bu «yeni» yönetmelik, gerçekten MC'ye taş çıkartacak maddelerle donatılmıştır. Bir eyleme katılmanın cezası —bu eylemin haklılığı ya da haksızlığına bakılmaksızın— okuldan bir yıllığına uzaklaştırılmadan başlayıp, hiçbir okula devam edemeyecek biçimde okuldan çıkarılmaya kadar gitmektedir. Okuldan bir yıllığına uzaklaştırmayı gerektirecek «suç»lardan bazılarını, hiç yorum yapmadan, ibretle okuyalım:

«Ç — a) ... İdeolojik amaçlı dernek ve kuruluşların ya da sendikaların siyasal ve ideolojik görüşlerinin propagandasını yapmak; bu kuruluşlara ait amblem, rozet, yazı, resim, slogan, bildiri, afiş, ilan, broşür ve benzeri propaganda aracını dağıtmak ya da asmak.

b) Okul ya da öğrencilerle ilgili dernek (cemiyet), kulüp, birlik, sendika gibi kuruluşları amaç dışı eylemlere kışkırtmak ya da bu eylemlerin hazırlanmasına her ne şekilde olursa olsun katılmak.

c) Öğrenciler arasında gruplaşmalara, sürtüşmelere, çatışmalara neden olabilecek (özü ya da sağ) kişilerle ilgili olarak okul içinde ya da dışında gösteri ya da tören düzenlemek; bu kişilerin yazdıkları yazılar ile haklarında yazılmış yazıları dağıtmak ya da propagandalarını yapmak.

f) Herhangi bir kurum, dernek, örgüt ya da parti adına, (...) bu tür kuruluşlarla ilgili kitap, dergi, amblem, rozet vb. okulda dağıtmak ya da satmak.

g) Okul içinde ya da dışında milli duyguları zedeleyici (...) biçimde sözlü, yazılı ve benzeri şekillerde yayın yapmak; yayın yapılmasına yardım etmek.»

Tasdikname ile uzaklaştırmayı gerektirecek «suç»lar da ilginç:

«C — d) Okul müdürlüğünden izin almadan okul hakkında bilgi vermek amacıyla basın toplantısı yapmak; bildiri yayınlamak ya da dağıtmak.

ı) Okul içinde ya da dışında (...) her türlü yazı ve benzerlerini duvarlara ve diğer yerlere yapıştırmak; asmak; yazmak; okul araç ve gereçlerini bu amaçlar için kullanmak.

ii) Okul müdürlüğünden izin almadan okul içinde toplantı yapmak; nutuk söylemek; konferans, konser, temsil, tören, açık oturum, ve benzeri etkinlikler düzenlemek.»

organlarının kararlarını bile tanıtmıyor, onların beraat ettirdiklerini

Bu yönetmelik, bağımsız yargı isterse okuldan attırabilir:

«Madde 55: ... Yargılanmaları sonunda heraat etmiş olsalar bile

öğrenciler hakkında okul disiplini yönünden kovuşturma açılabilir.»

Ayrıca okul müdürüne, ancak faşist yönetimlerde görülebilecek yetkiler tanıyan:

«Madde 56: Müdür suç işleyen öğrenciyi bir taraftan disiplin kuruluna sevk etmekle birlikte, gerektiğinde disiplin kuruluna sevkten önce ya da sonra kovuşturmanın tamamlanmasını ve sonucunu beklemeden ivedi bir önlem olmak üzere uygun göreceği süre kadar geçici olarak okuldan uzaklaştırılabilir. Bu durumdaki öğrenciler ders ve sınavlarda diğer etkinliklere alınmazlar.»

Bir de «öğrencilerin okul yönetimine katılmasını sağlamak» amacıyla «onur genel kurulu» (Madde: 40) diye birşey getiriliyor bu yönetmelikle. Ama onur genel kurulunun görevlerinin açıklandığı sonraki maddeleri okuyunca, okul yönetimine katılmanın en anlama geldiğini anlıyor ve bu «demokrasi» gösterisinin karşısında hayretten parmağını isiriyorsunuz:

«Madde: 41 Onur genel kurulu, (...) okulda öğrenciliğe yakışmayan davranışları inceler ve bunların düzeltilmesi için alınması gereken önlemler hakkında önerilerde bulunur.

Madde 46: Onur kurulu, müdür tarafından iletilen uyarma cezasını gerektiren olaylara bakar...»

Yani bu «sıkıyönetim yönetmeliği»ne göre okul yönetimine katılmanın Türkçesi, öğrencinin öğrenci tarafından cezalandırılması demek oluyor. Yetkililer, öğrencinin yönetime katılmasından ancak bunu anlayabiliyorlar.

Biz Türkiye öğretmenlerinin örgütlü gücü TÖB-DER olarak, bu tür anti - demokratik yönetmeliklere karşı her zaman öğrencilerimizin yanında olacağız. Ve zaten gerici ders kitaplarının beyinlerini, faşist namların bedenlerini tehdit ettiği öğrencilerimizin çelik kısıkaçlar içine alınmasına, okulların birer hapisane haline getirilmesine izin vermeyeceğiz. Hiçbir güç, hiçbir baskı Türkiye ortaöğrenim gençliğinin «demokratik lise», «demokratik ortaokul» kavgasını önlemeyecektir. Çünkü bütün Türkiye'yle birlikte ortaöğrenim gençliği de uyaniyor.

FAŞİST DISİPLİN YÖNETMELİĞİNE KARŞI ORTAK BASIN TOPLANTISI

Geçtiğimiz günlerde İLD, TÖB - DER, İGD, GENEL-DER, TUS-DER, İKD, ÇIRAK-DER; CHP ağırlıklı hükümetin Türkiye ortaöğrenim gençliğine dayatmak istediği «yeni» faşist disiplin yönetmeliği ile ilgili ortak bir basın toplantısı yapmışlardır.

Toplantıda konuşan İlerici Liseliler Derneği (İLD) Genel Sekreteri Emin Yılmaz özetle şöyle demiştir:

«Ülkemizde işbirlikçi teknelci burjuvazi, ortaöğrenim gençliğinin gelişen demokratik lise savaşımını bastırmak, onları toplumsal olaylardan soyutlamak için gerici - faşist ders kitaplarını okutturuyor. Gençliği sıkı bir baskı ve denetim altına alabilmek için gerici yönetmelikler hazırlanıyor. Böylelikle onların okul yönetiminde söz sahibi olmalarını engellemek istiyor. Bu yolda özellikle disiplin yönetmeliğini kullanıyor.

Bilindiği gibi Milliyetçi Cephe (MC) döneminde ortaöğrenim kurumlarında yürürlükte olan 'Disiplin Yönetmeliği' tamamen faşist bir içerikteydi.

İşbaşındaki CHP ağırlıklı hükümetin konuya ilişkin görüşleri geçtiğimiz günlerde belli oldu. Milli Eğitim Bakanlığı bir açıklama yaparak ortaöğrenim kurumlarında yürürlükte olan disiplin yönetmeli-

ğine yeni ceza maddelerinin eklendiğini kamuoyuna duyurdu.

Disiplin yönetmeliğine eklenen yeni ceza maddeleri ortaöğrenim gençliğini sindirmeyi, örgütlü savaşımını kırmayı amaçlamaktadır. Bu maddelerle yaşamdan kopuk, ez-

berci, yıgmacı, eleyici, ayrıcalıklı, gerici - faşist eğitim sistemini yürütmeyi, hiçbir engelle karşılaşmaksızın yürütmeyi istemektedirler. Bu maddeler, sosyal ve siyasal yaşamdan kopmuş, burjuvazinin istediği gibi robotlaştırılmış kişiler yetiştirmeyi kolaylaştıracaktır.

Bu durumda anti - faşist geniş yığınların, aydınların, öğretmenlerin, velilerin ve Türkiye ortaöğrenim gençliğinin gerici - faşist

TÜM MESLEK LİSELİLERE SENDİKALI SİGORTALI ÇALIŞMA HAKKI

(İLD Merkez Yönetim Kurulu üyesi Olcay Akbağ

İşbirlikçi teknelci burjuvazi yarının genç işçileri olan meslek liseliler üzerinde çeşitli oyunlar düzenliyor. Daha önceleri ülkemizdeki mesleki teknik eğitimi dolaylı olarak etkileyen teknelci, holdingçi patronlar, büyük fabrikatörler, son olarak OSANOR (Okul Sanayi Ortaklaşa Eğitimi) Projesi ile mesleki teknik eğitimi doğrudan kendi denetimleri altına almışlardır. Teknelci patronlar meslek liselilere «kalifiye eleman», «ucuz işgücü» olarak bakmaktadırlar. Osanor Projesiyle meslek liselilerin üzerindeki emek sömürüsü alabildiğine katmerleştirilmiş, yasal bir duruma getirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı, yayınladığı genelgede, bu eğitimle öğrencilere gelir sağlayacağını söylemekte, fakat öğrencilerin eline geçmesi olanaksız olan bir başka 'protokol' başlıklı genelgede ise, fabrikalarda çalışan meslek liselilere ödenecek ücreti serbest bırakmıştır. İşverenler öğrenciye istediği ücreti ödeyecektir. Şimdiye kadar verilen ücret 300 ile 500 lira arasında, bugünkü ağır yaşam koşulları içinde oldukça günlünc bir rakamdır ve öğrencilerin iş sürecinde ürettiklerinin, döktükleri alınterinin, emeğin karşılığı hiç değildir. Yine bu 'protokol'da; bir ay içinde üç gün işe gelmeyen öğrencilere belge verilmeyeceği belirtilmektedir. Belge alamayan öğrenci, o öğrenim yılı doğrudan sınıfta kalacaktır. Bir çizelgeyle, öğrencinin hergün işe gidiş geliş, disiplini ve davranışları kontrol edilecektir. Böyle bir şey açıkça meslek liselilerin robot insan olmaları için programlan-

ders kitaplarına ve faşist disiplin yönetmeliğine karşı savaşımı son derece dirimseldir. Ortaöğrenim gençliğinin ekonomik, akademik demokratik sorunlarına, istemlerine kalıcı çözümler getirilmesi ve özellikle disiplin yönetmeliğinin ve ders kitaplarının derhal yürürlükten kaldırılması için ilerici, devrimci, yurtsever, anti - faşist tüm ortaöğrenim gençliğinin eylem birliği güncel, yakıcı bir görev, bir zorunluluktur.»

mıştır. Oysa, meslek liseliler alabildiğine sömürülmektedirler ve bu genelge ile de meslek liselilerin emeğinin karşılığını alabilmeleri için her yol kapatılmaya çalışılmıştır. Osanor Projesi ile mesleki teknik eğitimde pekçok değişiklik söz konusudur.

Bu projede öğrencilerin mesleki teknik bilgilerinin geliştirilmesinden söz edilirken, uygulamada; öğrenciler kendi öğrenim dallarıyla ilgili olmayan pekçok işte, anıyada çalıştırılmaktadır. Bu meslek liselilere verilen 'değer'in bir göstergesidir ve mesleki teknik eğitime de ne derece tutarlı yaklaşıldığını da göstermektedir. Osanor Projesi'nde uygulamayı gerçekleştirmek için 'il danışma kurulları' vardır. Bu kurullara DİSK, TÜRK-İŞ, VALİ, BELEDİYE BAŞKANI, MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ, TEKNİK ÖĞRETMENLER VE OKUL MÜDÜRLERİ katılmaktadır. Bu toplantılarda alınacak kararların ne derece öğrencilerin yararına olacağı şüphelidir. İl danışma kurullarına öğrenci, veli ve teknik eleman temsilcileri de alınmalıdır. Demokratik bir seçimle gelmelidir.

Osanor Projesi öğrencilerin yararına, demokratik bir öz ve işlerliğe kavuşturulmalıdır. Biz İlerici Liseliler Derneği olarak meslek liseliler üzerinde oynanan her türlü oyunları bozmak için kararlı bir savaşım vereceğiz.

Meslek liseliler kendi, ekonomik, akademik, demokratik sorunlarımızıza çözüm bulmak için İlerici Liseliler Derneği (İLD)'de birleşelim,

ULUSLARARASI ÇOCUK YILI

OCAK

1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28

ŞUBAT

5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22
2 9 16 23
3 10 17 24
4 11 18 25

MART

5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25

NİSAN

2 9 16 23 30
3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29

MAYIS

7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26

HAZİRAN

4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

1970

TEMMUZ

2 9 16 23 30
 3 10 17 24 31
 4 11 18 25
 5 12 19 26
 6 13 20 27
 7 14 21 28
1 8 15 22 29

AĞUSTOS

6 13 20 27
 7 14 21 28
 1 8 15 22 29
 2 9 16 23 30
 3 10 17 24 31
 4 11 18 25
5 12 19 26

EYLÜL

3 10 17 24
 4 11 18 25
 5 12 19 26
 6 13 20 27
 7 14 21 28
 1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

EKİM

1 8 15 22 29
 2 9 16 23 30
 3 10 17 24 31
 4 11 18 25
 5 12 19 26
 6 13 20 27
7 14 21 28

KASIM

5 12 19 26
 6 13 20 27
 7 14 21 28
 1 8 15 22 29
 2 9 16 23 30
 3 10 17 24
4 11 18 25

ARALIK

3 10 17 24 31
 4 11 18 25
 5 12 19 26
 6 13 20 27
 7 14 21 28
 1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

İŞTE FAŞİSTLER!

«... EMİR YAZILI BİR GENELGE VEYA DİREKTİF İLE İLETİLEBİLECEĞİ GİBİ, BİR RADYO, TELEFON KONUSMASI YA DA BASINA VERİLEN BİR BEYANATLA DA TESKİMLATA ULASTIRILIR. (Necdet Sevinç, ÜLKÜÇÜ YE NOTLAR, Sayfa: 28, De de Korkut Yayımları)

TARİH: 22 ARALIK 1978

22 ARALIK 1978

Hergün
DAHA GÜZEL... DAHA GÜÇLÜ TÜRKÇE

ADRES: MEMEK ANA SOKAĞI - BEŞİRCİLER - İSTANBUL TEL: SANTRAL 22 26 27 13 14

MHP Lideri'nin «KA»ya özel demeci

Türkçe: «Hükümetin düşmesi belki yarın, belki yarından da yakındır»

TÜRKÇE YARIN MHP KONYA İL KONGRESİNE KATILACAK

TARİH: 23 ARALIK 1978
(Kahramanmaraş)

Kahramanmaraş kitle kırımı üzücü olduğu kadar, koca bir 'NE-DEN?' sorusuna verilebilecek yanıtlardan da ciddi, tarihi dersler çıkarılması gereken bir olay!

KATLIAM NASIL GERÇEKLEŞTİRİLDİ VE NEYİ AMAÇLIYORDU?

Hiç şüphesiz ki, bu katliam birden bire olmadı. Faşist dikta peşinde koşanların bilinçli, örgütlü saldırıları ve provokasyonlarıyla faşist terör tırmandırıldı.

16 Mart 1978 günü İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrencilerin üzerine bomba atıldı. Yüzleri yaralandı, 7 öğrenci öldü.

Bir ay sonra düzenlenen yeni bir provokasyonla, Malatya Belediye Başkanı Hamid Fendoğlu'nun evine gönderilen paket bombanın patlaması sonucu ortaya çıkan faşist ayaklanma provası sırasında, 7 ilerici öldürüldü. İlericilere ait işyerleri yerle bir edildi.

Ve her kırımın, provokatif eylemin ardından AP ve MHP yöneticileri; «Suçlu hükümettir», «Sıkıyönetim isteriz» çığlıkları atıldılar.

21 Nisan 1978 günü MHP'nin başbuğu Türkeş, Kahramanmaraş'ta, Malatya'da ve Erzurum'da benzeri olayların çıkacağını söylüyordu. Aynı gün Kahramanmaraş Vali ve Savcılığının gerçekleştirdiği bir operasyonla ETKO (Esir Türkler Kurtuluş Ordusu) ile TYK (Türk Yıldırım Komandoları) isimli iki gizli faşist örgüt ortaya çıkarıldı. Yapılan açıklamada ise, ETKO'nun başında, son Maraş olayının «mimarı» olarak tanımlanan MHP Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın oğlunun bulunduğu resmen açıklandı. Özbaş o zaman da Savcıya saldırdı. Saldırganlardan MHP'nin yan örgütü BÜD (Büyük Ülkü Derneği) üyesi olduğu resmen açıklanan 25 faşist tutuldu.

Ama ne MHP ne de faşist saldırganların yuvalandığı diğer faşist odaklar dağıtıldı. Faşist yuvaların üzerine gidilmedi. Faşist oyunları açığa çıkaran namuslu görevliler dizginlenmek istendi.

Hükümetin ikircikli, kararsız, «Hem sağa, hem sola vurma» ters mantığı ile birlikte gerçek tehlike, faşist tırmanış, terör büyüdü. CHP ağırlıklı hükümet adım adım geriledi.

Daha sonra Malatya Belediye Başkanına gönderilen paket bombanın MHP'liler tarafından Nükleer Atom Merkezi'nde yapıldığı açıklandı. Ama ne sorumlularından hesap soruldu, ne de MHP ve ona bağlı yan faşist kuruluşlar kapatıldı.

Gerici - faşist partiler, MHP'si, AP'si, gerici - faşist tekeli basını «İç savaş» çığlıkları atıyordu. «Sıkıyönetim» çağrılarını yineliyorlardı.

3 Eylül 1978 günü Sivas'ta 9 kişi öldürüldü. Mezhep kışkırtıcılığı ile alevi mahallelerine saldırıldı. 1000 işyeri tahrip edildi, 92 alevi ve ilerici yaralandı.

«Sıkıyönetim» diyordu yine Türkeş - Demirel korosu, gerici - faşist basın kalemlerini, köşe yazarları...

Ve çeşitli saldırılarda, provokatif eylemlerde yakalananların kimlikleri ortaya çıktı. Gazetelerde bunların üç hilâli MHP bayrakları önünde, elleri silahlı fotoğrafları yayınlandı.

Bunları herkes gördü. Ve hükümet bu sıralarda «anarşi»yi önleme gerekçesi ile temel hak ve özgürlükleri kısıtlamaya, demokratik kuruluşları kapatmaya yönelik yasaları hazırlıyordu.

4 Aralık 1978 günü Elazığ'da kentten çeşitli yerlerindeki faşist saldırılar sonucu 5 kişi daha öldürüldü.

Gerici - faşist güçler sıkıyönetim koşulları için kitlelere yönelik faşist terörü yoğunlaştırdı.

Ve Kahramanmaraş!..

21 Aralık 1978 günü bir cenaze töreni bahane edilerek, Maraş'ta faşist ayaklanma ve kitle kırımı başlatıldı.

22 Aralık 1978 günü faşist MHP başbuğu Türkeş, faşist Hergün gazetesine verdiği özel demeçte: «Hükümetin düşmesi, belki yarın, belki yarından da yakın» dedi. «Memleketin içinde bulunduğu şartlar mutlaka hiç değilse 8 - 10 ilimizde sıkıyönetim ilanını gerektirmektedir», dedi.

Bunu bir çağrı kabul eden ge-

rici - faşist odaklar artık en barbar yöntemlerle, baltalarla, palalarla, satırlarla, uzun menzilli otomatik silahlarla saldırıyor ilerici halka. Çocukları, genç kızları, kadınları doğruyorlar. Karısını, çocuğunu, bacısını koruyan erkekleri kurşuna diziyorlar. Evleri yakıyorlar. Üzerinde üç hilal MHP amblemi ve gerici - faşist sloganlar yazılan ev ve işyerleri dışında önlere ne çıkarsa yakıp yıkıyorlar. Bu gazetelerde çıkan fotoğraflarla da belgeleniyor. Bir kez daha herkes görüyor. Herkes görüyor, Kahramanmaraş halkı da görüyor bu saldırganların kim olduğunu. Kahramanmaraş halkı faşizmi, faşistleri, gericiliği tanıyor. Canına, kemiğe işleyen acıyla yaşıyor.

23 Aralık 1978 günü Kahramanmaraş CHP İl Yöneticilerinden Mehmet Engüzerek Türk Haberler Ajansı (THA) muhabirine: «MHP Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın yönetiminde Ankara'dan gelen yüzleri maskeli 50 militanın saldırıları organize ettiği herkesçe bilinmektedir», diyor.

Ve Kahramanmaraş'ta kitle katliamı sürüyor. Hamile kadınlar, ana karnında henüz doğmamış çocuklar bile doğranıyor satırla... Kahramanmaraş halkı faşizmi, faşistleri tanıyor. Canında, kemiğinde, karnında büyüttüğü çocuğunun, kendisinin ölümüne kadar duyuyor, yaşıyor...

Ama Türkeş; «Biz söylemiştik, komünistler, bölücüler, ayaklanıyor. Sıkıyönetim şarttır», Demirel; «Olayları milliyetçilerin çıkarttığını bana söyleyemezsiniz» diyerek gizlenmeye çalışıyorlar, «Bizim parmağımız yoktur» demeye getiriyor-

lar.

Ve gerici - faşist güçler, tek tek kişilere karşı yönelttikleri saldırı ve ölümler yetmeyince, kitlesel kıyımlarla «sıkıyönetim» amaçlarına kavuşuyorlar.

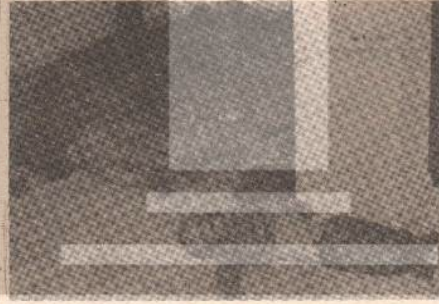
13 ilde sıkıyönetim ilan edildiği açıklanıyor.

SIKIYÖNETİMİ KİMLER SEVİNÇLE KARŞILADI?

Ardından MHP'si, ÜGD'si ve diğer faşist yan kuruluşları, AP'si, gerici - faşist tekeli basını, «Sıkıyönetimi sevinçle karşılıyoruz!» diyorlar.

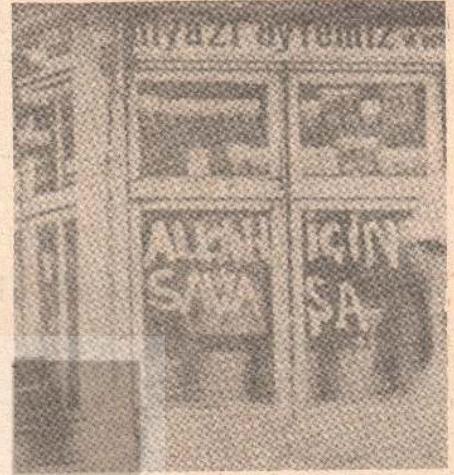
Türkeş; «13 ilde yetmez! Daha da artırılmalı!» diyor.

Gerici - faşist basın, kalemlerini eliyle düzdüğü ve sözde halkımız söylüyormuş görüntüsünü verdiği röportajları ile yığınları, ilerici demokratik güçleri şaşırta-

ya çalışıyor.

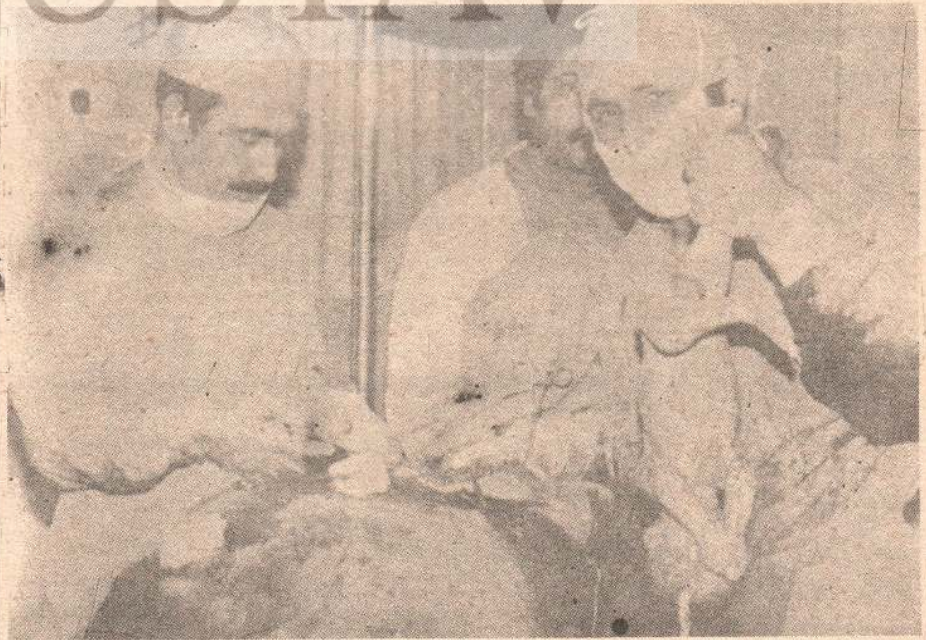
Bugün, bu ve bundan önceki gelişmeler ile, faşist tırmanış, terör ve provokasyon ile, CHP ağırlıklı hükümetin, ikircikli, kararsız, faşist güçler karşısında gerileyen politikası ile ve gerici - faşist güçlerin «sıkıyönetim» çılgınlıkları ile; Şili tpi

faşist bir diktaya doğru giden yolda önemli adım atıldı.

Böylesi tarihsel bir anda, ülkemizin bir yol ayrımında bulunduğu hassas bir noktada; Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkımızın, tüm ilerici, devrimci, yurtsever, demokrasiden yana güçlerin önünde, her zamankinden daha ivedi, daha yakıcı, kesinlikle ertelenemez bir görev, FAŞİZME GEÇİT VERMEME görevi duruyor. Bu görevin yerine getirilmesi; TÜM ANTI - FAŞİST GÜÇLERİN CEPHE VE EYLEM BİRLİĞİ'nden geçiyor.

Bu konuda ortaöğrenim gençliğine de büyük görevler düşüyor. Anti - faşist saflara ortaöğrenim gençliğinin en geniş kesimlerini katmak, faşizme karşı örgütlü savaşımın içerisine çekmek gerekiyor. Ortaöğrenim gençliğinin anti - faşist eylem birliğini güçlendirmek, pekiştirmek gerekiyor.

"28-29 OCAK 1921'İ UNUTMA!"

Mustafa Suphi... Ethem Nejat...
Affan Hikmet... Salih Hacıoğlu...
Topçu İsmail Hakkı... Hilmioğlu
Hakkı... Nazmi... İsmail Çitoğlu...
Ve diğer 7 isimsiz kahraman...

Bunların ismi, bugün okullarımızda bizlere okutulan tarih kitaplarında geçmiyor. Kim bu insanlar? Neden tarih kitapları bu insanların isimlerinden söz etmiyor, ya da bunlarla ilgili bilgileri çarpıtıyor?

Türkiye işçi sınıfının öncü politik hareketinin kurucusu Mustafa Suphi ve 14 parti merkez komitesi üyesi, bundan tam 58 yıl önce 1921'in 28 Ocak'ını 29'una bağlayan gece, burjuvazinin kiralık katillerince Karadeniz'in karanlık sularında katledildiler.

Mustafa Suphi, 1882'de Giresun'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. İki yıl Paris'te kaldı. Sorbon'da toplumbilim okudu. Qrada İkinci Enternasyonal'in Uluslararası Sosyalist Bürosu'yla bağlandı. Fransa'dan yurda döndükten sonra, İstanbul'da Yüksek Ticaret ve Tarım Okulu'nda ekonomi - politik öğretmeni oldu.

Balkan Savaşı'ndan sonra, Tannin Gazetesi'nde işçi sınıfı ve sendika hareketi üzerine yazılar yazdı. 1912 yılında Milli Anayasacılar adlı bir grup kurdu. İfham adlı bir gazete çıkarmaya başladı. Bu gazetede emekçi yığınları aldatan, on-

ların umutlarını boşa çıkaran Jön Türklerin, bunların elebaşlarının içyüzlerini açığa vurdu.

Mustafa Suphi 1913 yılında 15 yıl kürek cezasıyla Sinop kalesine sürüldü. 1914 yılının başlarında bu kaleden kaçtı. Bir sandalla Karadeniz'den Kırım'a geçti. Bu sıralar Türkiye'nin savaşa girmesi üzerine Çarlık polisi Mustafa Suphi'yi önce Kaluga'ya, daha sonra da Uralllar'a sürgün etti. Mustafa Suphi, burada Bolşevik Partisi ile bağlantı kurdu. Marksist literatürle, Lenin'in yapıtlarıyla daha yakından ilgilendi. Devrimci Marksist öğretiyi benimseyen M. Suphi Bolşevik Partisi saflarına katıldı.

Büyük Ekim Devrimi'nden sonra, 1918'de Moskova'da Türkçe Yeni Dünya gazetesini çıkarmaya başladı. Bu gazete bütün Türkiye devrimcilerinin savaş organı oldu.

1918'de işçi sınıfı Partisi'nin devrimci kollarından biri olan Türk Sol Sosyalistleri'nin Birinci Kongresi yapıldı ve Mustafa Suphi bu örgütün başkanlığına seçildi.

Mustafa Suphi, 1919'da Türkiye işçi sınıfı örgütünün temsilcisi olarak, Üçüncü Enternasyonal'in Birinci Kongresi'ne katıldı.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başlarında, Türkiye'nin birçok yerinde

devrimci gruplar doğmuştu. 10 Eylül 1920'de Bakü'da Türkiye işçi sınıfı partisi'nin Birinci Kongresi toplandı. Bu toplantıda, Mustafa Suphi Genel Başkanlığa seçildi.

Türkiye halkının Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarında, bu zor günlerde Mustafa Suphi, yurda dönmek, savaşa katılmak için can atıyordu. Bu durumda Mustafa Suphi, en yakın 14 silah arkadaşıyla birlikte Ankara'ya gitmeye karar verdi.

Mustafa Suphi ve arkadaşlarına, Kars'tan Trabzon'a kadar olmadık engeller, akıl almaz zorluklar çıkarıldı; türlü kışkırtmalar yapıldı. Yeni palazlanmakta olan burjuvazi yurda dalan emperyalistlere karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın kendi istemi dışında bir halk hareketine, aynı zamanda bir sosyal kurtuluş savaşına dönüşmesinden korktu. Ama Suphiler yollarına devam ettiler. 28 Ocak'ta Trabzon'a vardılar. Gericiler yollarını kestiler. Mustafa Suphi ve arkadaşlarını, önceden hazırlanmış, motorlu bir takaya bindirdiler. Motor denize açıldı. Arkadan bir başka motor yetişti ve bu 15 yiğit insan, kiralık ve tepeden tırnağa silahlı katiller tarafından barbarca katledildi.

Burjuvazi bir yandan yurda dalan emperyalist saldırganlara karşı silaha sarılırken, aynı zamanda da egemenliği, erki tümüyle ele geçirmek için işçi sınıfına, emekçilere, onların temsilcisine, örgütlü politik öncü gücüne, partisine, halk çetelerine karşı da kanlı bir saldırı yürütmüştür.

İşte bu saldırının ilki, en vahşi olanı 15'lerin katlidir. Bundan sonra Türkiye ilerici yurtsever demokratik güçlerinin, sosyalistlerin, komünistlerin ve işçi sınıfının öncü politik gücü, Partisinin üzerinden baskı, işkence, yasak eksik olmamıştır. Bu, bugün de sürüyor.

Bugün 15'lerin katledilişinin üzerinden 58 yıl geçti. Ama gerici - faşist egemen güçlerin giriştiği bu bardar, kanlı saldırı unutulmadı. 15'ler 100.000'ler oldu, milyonlar oluyor ve dolduruyor alanları, 1 Mayıs Meydanlarını...

LENİN YAŞIYOR!

Ocak 1924. Gemi azıya almış olan doğayla savaşıyordu insanlar. Kar arıtıcı lokomotifler, çelik kükreklerini yumuşak beyaz tepeciklere hızla daldırıp mahsur kalmış katarlar için yol açıyorlardı. Telgraf hatları şebekesi paramparça olmuştu, on iki hattın üç tanesi ancak işlemekteydi.

Şepetovka İstasyonunun posta kabinesinde üç Mors cihazı durmadan çıtırdıyordu. Çalışan kadınlar deneyimsizdi. Ama meslekdaşları olan yaşlı telgraf işçisi, işini iyi bilen bir adamdı. Artık işaretleri okumak zahmetine katlanmıyor ve cümlelerin sonunu beklemeksizin, sesleri izleyerek çıkarıyordu mesajı.

Not etti: HERKES İÇİN... HERKES İÇİN... Bir yandan yazıyor, bir yandan da düşünüyordu kendi kendine:

— Yine tıkalı yollarla ilgili bir genelge olmalı!...

Kudurgan bir fırtına vardı dışarıda. Kar topaklarını getirip çarpıyordu camlara rüzgâr. Birisinin kapağı vurduğunu sanmıştı yaşlı işçi, ama hayır, kimse yoktu. Ne kadar da güzeldi penceredeki kartaneler! Hiçbir insan eli çizemezdi bu masal yapısı yapraklarla dalları!.. Ve bu kış manzarası karşısında hayranlığa kapılmış olan ihtiyar, telgrafın mırıltısını işitmiyor-

du artık. Kendiliğinden çiziyordu siyaller. Yorumlamanın vaktiydi şimdi: 21 OCAK GÜNÜ SAAT ALTIYI ELLİ GEÇE...

Eli kendiliğinden devam ediyordu artık: GORKİ ŞEHRİNDE GÖZLERİNİ YUMAN... Bir parça ağırlaştı el. Bugüne kadar kimbilir kaç defa acı tatlı olayları haber almış ve kimbilir kaç defa, hiç tanımadığı kimselerin felâketi ya da mutluluğunu ilk olarak o öğrenmişti!.. Ve artık uzun süreden beri, kulağının kapıp elinin yazdığı kısa, cimri formüllerin içeriğini düşünmüyordu...

Birisi ölmüştü gene ve bu haber başkasına ulaşacaktı.

Mesajın ilk kelimelerini unutmamıştı ihtiyar: HERKES İÇİN... denmekteydi oysa başında. Ve alıcı cihaz tıkırdıyordu hep: V.L.A. D.İ.M.İ.R İ.L.Y.İ.Ç... Manipülâtör tarafından şeridin üzerine bırakılan siyah noktaların yerine harfleri koydu ihtiyar. Rahatça oturmuştu taburesine, oldukça da yorgun duyuyordu kendini. Yorgun değil de bıkkın daha doğrusu... Demek memleketin birinde, Vladimir İlyiç diye birisi ölmüş... Peki sonra? Bu korkunç haberi tanımadığı bir insana ulaştıracaktı şimdi. Ve birisi ağlamaya başlayacaktı çaresizlik içinde... Ne yapabilirdi ki, ne gelirdi ki elinden! Basit bir tanıkta ihtiyar o kadar!

Ve alıcı cihaz noktalyordu hep: Bir çizgi, bir çizgi, daha sonra noktalar, sonra yine çizgiler geliyordu ardarda... Kulağının alışık olduğu seslerdi bunlar, son yedi yıldan beri sık sık işittiği sesler... İlk harfleri yazdı: Bir 'L'. İkinci harfi yazdı kendiliğinden 'E'. Sonra bir 'N' geldi, sonra da dik bir çizgi: 'I' ve, kelimeyi kendiliğinden bitirdi: 'N'.

Cihazın sesi bir an için kesildi, saniyenin onda biri kadar bir sessizlik olmuştu: Son kelimeye

dikkati çekmek istiyordu sanki makina!

LENİN.

Ve cihaz, yeniden başladı mırıltısına... Ama ihtiyarın kafası alışık olduğu ada takılmıştı: Lenin... öyle ya, her zamanki gibi Lenin...

Ama dur bakayım! Metni, bütünü içinde kavramıştı gözleri: GORKİ ŞEHRİNDE GÖZLERİNİ YUMAN VLADİMİR İLYİÇ LENİN... Birkaç saniye daha baktı kâğıda ve otuz yıldan beri ilk defa olarak, yazmış olduğu şeyi canlandırıp da inanamayı başaramadı.

Üç kere üstüste okudu satırları. Zalim bir inatla aynı kaldı kelimeler. Ve fırladı ihtiyar, şimdi hareketsiz duran kâğıt tomarına koştu, yedi adeta. Hata yoktu hayır, tam yorumlamıştı. Arkasında çalışan kızlara çevirdi ışığı birdenbire tükenmiş gözlerini:

— Lenin öldü çocuklar!.. (Ostrovski, 'Ve Çeliğe Su Verildi'den...)

Evet, dünya halklarının emperyalizme, sömürgecilığe, yeni sömürgecilığe karşı ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarının büyük önderi, işçi sınıfı biliminin ustası, ilk işçi köylü devletinin, Sovyetler Birliğinin kurucusu Vladimir İlyiç Ulyanov Lenin'in ölümünden (21 Ocak 1924) bu yana 55 yıl geçmesine rağmen, giderek daha da güçlenen bir sevgiyle L.E.N.İ.N. adı tüm dünya ilerici güçlerinin yüreğinde, bilincinde, kavgasında dipdiri yaşıyor.

Ölümünün 55. yılında, Türkiye ortaöğrenim gençliği, liseli gençlik, onun öğretisinden aldığı esinle, işçi sınıfının savaş yolunda Halktan Yana Ulusal Demokratik Eğitim için savaşıyor. O'nun inandığı, ölümüne kadar, tüm yaşamı boyunca uğruna savaştığı insanlığın en güzel değerlerini, yüce amacı yaşıyor.

Çin yöneticileri emperyalistlerin desteğinde Vietnam halkına nişan alıyor!

DÜNYA

ÇİN YÖNETİMİ NEDEN VIETNAM'A SALDIRIYOR?

1978 yılının başlangıcında dünya kamuoyu büyük ölçüde, Kamboçya yönetiminin Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti sınırlarında sayısız provokasyonlarını ve saldırgan davranışlarını duyduğunda, Güneydoğu Asya uluslarının birçok dostu, bundan, Kamboçya hükümetinin sosyalist komşusu Vietnam'a karşı yürüttüğü böylesi bir politikanın, Pekin yönetiminin desteği ve kışkırtması olmadan kesinlikle olanaksız olduğu sonucunu çıkardılar.

Bazıları için önceleri yalnızca bir varsayım veya kötü bir kuşku olan bu sonuç, özellikle son birkaç ay içinde bütünüyle kesinlik kazandı.

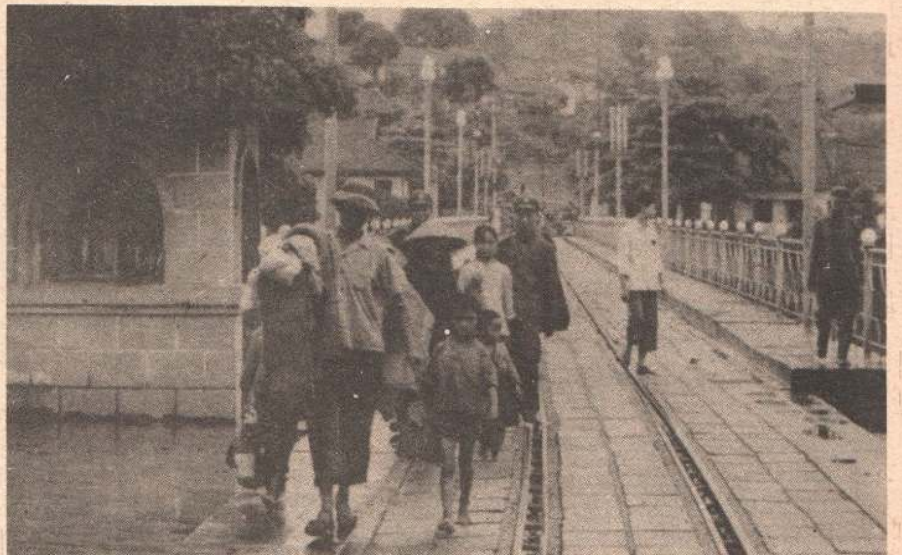
Çin yönetimi, Phnom Penh hükümetini politik ve askeri açıdan desteklediğini açıkça söylüyor.

Sürekli bir hava köprüsünde Çin uçakları, yeni savaş araçları ve askeri danışmanlarla Phnom Penh'e doğru uçuyor. Saldırı politikasına yeni bir «kılıf» geçirmek için, Pol Pot-Ieng Sary yönetimi, örneğin; Kamboçya topraklarında «Sovyet cesetleri»nin bulunduğunu öne sürüyor. Bu arada, önce tutaklardan birinin «uzun bir burnu» olduğunu, yani Avrupalı olduğunu açıklıyor. Sonradan bu Avrupalının bir Sovyet yurttaşı olduğu belirtiliyor. Yani, Fransız sömürgecilerine ve ABD emperyalistlerine karşı 30 yıllık bir bağımsızlık savaşında, yabancı bir yardım olmaksızın

zın kendini kurtarabilen Vietnam, Kamboçya'yla sınır çatışmasında Sovyet askerlerini cepheye sürüyor (muş)!

ABD'nin Vietnam halkına karşı olan saldırı savaşından zengin bir deneyime sahip olan ve düşmanın, savaşın böylesi yeni bir aşamasını nasıl hazırladığını bilen Vietnam yöneticileri, bu manevranın karanlık yüzünü görüyorlar: «Bu türden yalan ve iftira propagandaları, kamuoyunu, Çin birliklerinin açıkça Kamboçya tarafında yer almasına hazırlamayı amaçlıyor» diye açıklıyordu 1978 Ağustos'unda Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri.

Savaşla tehdit, geçmişten doğan sorunları —sınır sorunları veya başka görüş ayrılıkları— barışçıl olarak çözmek için çaba göstermek, Güneydoğu Asya'daki Çin politikasının tehlikeli bir yöntemi haline geldi. Böylece Çin liderleri 1978 yılının Mart ayından itibaren Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti yönetimine ve Komünist Partisi'ne karşı büyük bir anti - propaganda yürüttüler ve radyo ve ajansları yoluyla Hoalar (Bunlar Çin kökenli Vietnamlılardır) arasında, Çin - Sovyetler Birliği ve Vietnam arasında büyük bir savaş çıkacağı söylentisini yaydılar. Bu söylentiye göre, yalnızca kim Çin'e kaçabilirse, mutlak bir ölümden kurtulabilirmiş.

Çin kökenli Vietnam yurttaşları arasında huzursuzluk ve panik oluşturmak ve sosyalist Vietnam'ı kuruculuk uğraşında sabote etmek için, Pekin propagandacıları, daha 22 yıl önce CIA'nın, o zamanki Kuzey Vietnam'daki katolikleri, komünistler tarafından izlenecekleri ve yakında savaş olacağı nedenleriyle, Güney Vietnam'a kitlesel kaçışlar amacıyla kullandığı bir yöntemi kullanıyorlar. Vietnam'daki yüzbinlerce Hoa, sosyal bağlarından ayrıldılar, işlerini bıraktılar, Çin'e kaçtılar veya Pekin yönetimi 12 Temmuz 1978'de birdenbire sınırı kapattığında, haftalarca Çin sınırında konakladılar.

İnsanın kendisine şöyle bir sorması gerekir: Neden Çin yönetimi Vietnam'a karşı son zamanlarda böylesi bir düşmanca politika güdüyor? Neden tek taraflı olarak anlaşmaları ve ortak kararları bozuyor, kuruluş yardımını çekiyor, Vietnam'da Hoaların «izlendiği» çığırkanlığını yapıyor ve buna karşılık, örneğin, Kamboçya'da, oradaki rejimde binlerce Hoa kökenli Kamboçyalının yok edilmesine veya Vietnam'a kaçmaya zorlanmasına karşı suskun kalıyor? Neden Pekin hergün Çin - Vietnam sınırındaki provokasyonları körüklüyor, hatırı sayılır büyüklükteki birlikleri Vietnam'ın kuzey sınırına yığıyor ve topçularını Vietnam hedeflerine yöneltiyor?

Vietnam ve Çin arasındaki önemli görüş ayrılıklarının uzun bir geçmişi var, ama Vietnam savaşı yüzünden su yüzüne çıkmadılar.

Xuan Thuy, Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri ve Paris'teki Vietnam - ABD görüşmelerinde Vietnam delegasyonunun yöneticisi, bu sorun üzerine görüşünü belirtiyor: 1966 - 1969 yıllarında Çin Vietnam'dan «Kültür Devrimi»ni desteklemesini istedi. Vietnam ise, bu «Kültür Devrimi»denilen şeyi «birbirini karalayan, izleyen, yok eden rekabet içindeki çeşitli grupların hesaplaşması»ndan başka birşey olarak görmediğinden, buna yandaş değildi. Bunun üzerine Çinli yetkililer, ABD saldırısına karşı savunma savaşı sırasında Vietnam politikasını zayıflatmak için Hanoi ve çevresindeki Hoaları bir «Kültür Devrimi»ne çağırıyorlar. Doğal olarak Vietnam Komünist Partisi tarafından buna göz yumulmadı.

● ABD saldırganlarına karşı direniş savaşı sırasında Çin yönetimi, ne Paris'teki Vietnam görüşmelerinde bir başarı, ne de ABD Birliklerinin Vietnam'dan bütünüyle çekilmesini istiyordu.

● Vietnam Komünist Partisi, Pekin yönetiminin dünyada üç devrimci akımın varlığını (Sosyalist kamp, ulusal kurtuluş hareketleri ve kapitalist ülkelerde savaşım veren işçi sınıfı hareketi) yadsıyan «Üç Dünya Teorisi»ni kabul etmeye karşı çıkıyor, aksine, önceden olduğu gibi, bugünkü dünyada iki ana sistemin, kapitalist ve sosyalist olduğundan yola çıkıyor.

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Çin yönetiminin serüvenci ve hegemonyacı politikasına katılmadığından, Pekin Vietnam üzerindeki baskısını güçlendirmekte ve Güneydoğu Asya'daki barışı tehlikeye sokan bir politika gütmekte.

Bu durumda Vietnam'ın düşmanlarından sözün esirgenmemesi gerekir. Dayanışmamız, —geçmişte olduğu gibi— Vietnam halkının bağımsızlığı ve barışın korunması savaşımını desteklemek zorunda.

VE KAMBOÇYA'DA ZAFER

Kamboçya'da iş başında bulunan Pol Pot kliğine karşı, Ulusal Kurtuluş İçin Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi öncülüğünde verilen savaşım 8 Ocak günü utkuya ulaştı.

Kamboçya halkının Fransız sömürgecilerine karşı verdiği savaş sonucunda bağımsızlığı elde etmesinden sonra Pol Pot kliğine karşı verilen ardıcıl savaşım birkaç yıl gibi kısa bir zamanda (1976 - 1979) örgütlü ve halkın devrimci liderlerinin derliğinde Ulusal Kür-

tuluş İçin Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi (FUNSK) kuruldu. FUNSK, 1. kongresini tamamlayarak Kamboçya halkına 11 maddelik bir çağrı yayınladı. Cephe kısa zamanda bir ordunun, bir radikal istasyonunun ve yığın örgütlerinin kurulmasını vurgulamıştı. Halkı FUNSK'un savaş cephesinde birleşmeye çağırdı.

Nitekim, Kamboçya halkının örgütlü gücü

FUNSK aldığı kararla, kısa zamanda yaşamış ay, gerici yönetime karşı süren savaşım güçlü atımlarla daha geniş boyutlara varmıştır. Cephe ordusu 9 eyaleti kurtardıktan sonra Pnom Penh'e kadar ilerledi, ve Pnom Penh'de kurtarıldı. Gerici Pol Pot klığı düşürüldü. Kamboçya halkı sosyalizme giden yolda devrimci dönüşümler getirecek. Daha sonra Kamboçya Ulusal Devrim Konseyi' başkanı Heng Samsin getirildi.

(Geçen sayıdan devam)

FESTİVAL BAŞLIYOR!

(Bülent Acımaz)

Bardaktan boşanırcasına yağmur ve ardından dayanılmaz bir güneş... Festivalin başlangıç geçit töreninin olacağı geniş büyük caddede binlerce kişi. Kucaklaşıyor, rozet değiştiriyor ve birbirlerinin ülkeleriyle dayanışma - dostluk belkileri haykırıyor. Her tarafta Küba ve Festival bayrakları dalgalanıyor. Yol boyunca orkestralar uluslararası marşları çalıyor.

Yürüyüş başladı. Türkiyeli temsilcilerin ellerinde, bugün «esir ay yıldızlı bayrağımız» ve dünya devrimci kahramanlarının resimleri var. Luis Corvalan, Agustino Netho, Che Guevara, Fidel Castro...

Bu resimler oldukça fazla ilgi topladı. Türkiyeli devrimciler en çok alkışlanan ve ilgi gören topluluklardan biri oldu.

Yüzbinin üzerinde kişinin bulunduğu stadyumda açılış çok görkemli oldu. «Castro için kostüm» diyen dünya rekortmeni Juantorena festival meşalesini getirdi. Spor gösterileri ve renkli hava fişekleri, tribünlerdeki ilginç gösteriler ve anlatılmaz bir kaynaşma...

FESTİVAL ETKİNLİKLERİ

Festivalin yoğun bir programı vardı. Günün 2/3'si çalışmalarla doluydu. Sabah 8.00'den başlayıp; gece 4 - 5'e kadar süren programların olduğu günler vardı. Beş kitudan gelen 250 milyona yakın gencin temsilcileri; gençliğin, öğrencilerin ekonomik, akademik, demokratik, siyasal sorunlarını tartıştılar.

Öğrenci merkezlerinde, hergün, gençliğin bir sorunu tartışılıyordu. Tartışmalar saatlerce sürüyor. Her ülke gençliği kendi savaşımından deneyler aktarıyor.

Yine politik merkezlerde etkili, güncel konular ağırlıkta. Hemen hemen dünyamızı etkileyen tüm siyasal sorunlar uzun uzun tartışıldı. Angola'dan Vietnam'a, Kıbrıs'tan Porto - Riko'ya kadar tüm siyasal sorunlar ayrıntılı ve hareketli olarak tartışıldı. Bu merkezlerdeki resmi tartışmaların yanısıra, toplantı sonrası tartışmalar, konuşmalar daha sıcak, daha bir başka oluyor. Bu konuşmalarla, gençliğin, öğrencilerin çeşitli ülkelerdeki savaşımı, örgütlenmesi daha ayrıntılı konuşulabiliyor.

Özet olarak şunu söyleyelim: Bazılarının çarpıtığı gibi, festivaller eğlence değil. Evet eğlence de var. Ama politik konular ve görüş, deney alış-veriş ön safta.

MİTINGLER

Otobüsle şehrin hayli uzağına doğru yol alıyoruz. Latin Amerika halklarıyla dayanışma mitingine katılacağız. Bu miting festivalin en önemli çalışmalarından biri.

Miting alanına indik. Yeşil bir saha üzerinde binlerce insan. Çoğu ülkelerin temsilcileri konuşuyor. Konuşmalar büyük bir ilgiyle izleniyor. Özellikle Sovyet delegasyonu adına yapılan konuşma çok alkış topluyor.

Havana'nın dayanılmaz sıcaklığında en az üç saat süren mitingler, etkinliklerin en önemlisi idi bence.

Türkiye gençliğinin temsilcileri de mitinglerin tümüne katıldılar. Tüm ülkelerin televizyonlarından naklen verildik. Birçok gazetede resimlerimiz çıktı. Dünyanın dört bir yanındaki gazetelerde. Zaman zaman bir günde birkaç mitinge katılarak önemli bir rekor kırdık.

KIBRIS MİTINGİ VE YUNANLILAR

Katıldığımız önemli mitinglerden biri de Kıbrıs Mitingi'ydi. Bu mitinge özel bir önem gösterdik. Miting alanında Yunanlılar da vardı. Şaşırtıcı bir yakınlık gördük Yunan gençlerinden. Onlarla kucaklaştık, sarmaştık. Sanki iki ülkenin gençlerinin özel bir yakınlığı, özel bir dostluk bağları vardı.

Bir de yaratılmak istenen özel düşmanlığı düşündük. Her iki ülkenin gerici - faşist güçleri, egemen sınıfları, burjuvazisi birbirimize düşman ediyor bizleri. Bu düşmanlıkta hangi halkın çıkarı var, ne çıkarı olabilir, iki ülke işçilerinin, emekçilerinin ve gençlerinin birbirini boğazlamaktan?.. Silahlanma yarışı körükleniyor. İki ülke halkları, gençleri birbirini öldürüyor. Kimlerin çıkarı için? İşte Yunan düşmanlığının nedeni olarak gösterilen Kıbrıs sorununda; barış içinde, bağımsız, bağlantısız, üslerden arınmış, toprağı bütün bir Kıbrıs için, birbirlerine sarılmıyorlar mı? Ülkemizdeki demokrasi savaşımı bile Yunan gençlerini yakından ilgilendiriyor. Çok sıcak bir dostluk bağı var aramızda. Hiç bir karanlık gücün dokunamayacağı kadar sıcak, kıramayacağı kadar kalın, güçlü...

Ve festivaller pekiştiriyor bu bağı. Daha da yakınlaştırıyor bizi birbirimize.

İşte festivalin en güzel yanı bu! (Gelecek sayı: **DEVİRİMİ KORUMA KOMİTELERİ**)

KARAKTERİN OLUŞMASI VE SEVGİ

«... aşık olma doğal ve yasal bir duygudur. Aşk her zaman karşılıklı değildir, bazen acılara, hislenmelere neden olur, genç insan bu duygularla başedemez. O zaman çökme, karasevda gelir...

Örgütteki (...) genç erkek ve kızlara dikkatli bir tavır ve ilgi gereklidir, aldırmaçlık değil. Onlar insan kaynağıdır. (...) Aşkın insanların yaşamında büyük bir faktör olduğu bilinir. İnsanı kanatlandırabilir. Yalancı, dinci - feodal ahlak değil, fakat sağlıklı, gerçekten komünist ahlak gereksinimi duyuluyor. (...) erkek ve kızlar arasında sağlam — karşılıklı güvenin, en büyük ortak davamızın yararına verimli işbirliğinin, ilişkileri— olması çok önemlidir.» (Georgi Dimitrov)

Bir kimya fabrikasında çalışan 25 yaşındaki bir kız intihar ediyor, sebep: mutsuz aşk. Aynı akşam olaydan biraz önce sevdiği genç adam onu terketmiş bulunmaktadır. Bu olay karşısında insanların davranışları birbirine benzemez. Bazıları kıza acımayacak ve onu aptal bulacaktır, bu çocukların sert yetiştirilmesini savunan görüştür; diğerleri kıza acıyacaktır, bu da duygulara değer veren ve çocukların doğuşçu değil, iyi insan olarak yetiştirilmesini uygun bulan görüştür.

DÖĞÜŞÇÜ YETİŞTİRMENİN ÖZLEMİNİ DUYAN GÖRÜŞ

Bence çocuklarımızı çok yumuşak büyütüyoruz, onlara acı çektirmemek içgüdümüze fazla kapılıyoruz, onların yarının doğuşçuları olduğunu unutmuşu benziyoruz. Çocuklarımıza kendini savunmayı, sertliği ve hatta gerekirse kalpsiz olmayı öğretmeliyiz. Aşk yüzünden intihar etmek zayıf bir ruhu ve yaşamdaki ilgilerin azlığını gösterir. Bu yaşamda sık rastladığımız bencilliklerden ancak bir tanesidir. Sonuç olarak şunu söylemek isterim, gençliği şu düşünceye alıştırmalıyız:

Sizi savaşım bekliyor.

SEVGİ EN YÜKSEK ERDEMLERDEN BİRİDİR DİYEN GÖRÜŞ

Bir savaşım veren insanın mutlaka zalim olması mı gerekir? Birçok savaş kahramanlarında zalimliğin zerresine rastlanmamıştır. Zulme savaşta bile gerek yoktur. Düşman karşısında gevşememekle, zalim olmak tamamen farklı şeylerdir. Gerçekte düşmana zulüm uygulayan ordular savaşı daima kaybetmişlerdir.

Duygusal olabilmek ve aşk insanlara özgü en yüksek erdemlerdendir. Örneğin, sinema dünyasında, yarattığı 'Şarlo' tipiyle klasikleşen Charlie Chaplin'in filmlerini ele alalım, bu filmlerin çoğu duygusaldır ve hatta ağlatabilir. Chaplin'e dökülen gözyaşları mı? Bu yaşlar temiz bir kalbin ve asil bir ruhun işaretidir. Unutmayalım ki bu «duygusal gözyaşları» onun 'Büyük Diktatör' filmini (Faşist Hitler rejimini eleştiren bir film) çevirmesine engel olmamıştır. Bu gözyaşları onun ömür boyunca barış ve ilerleme yolunda cesur bir savaşçı olmasına yardım etmiştir. Bu gözyaşları o çağın hüznünü, heyecanlarını, kara mizahını ve öfkesini yansıtıyordu. Nazik ve duygusal insanlar da güçlü cesur savaşçılar olabilirler. Nazik ve duygusal olmak irade zayıflığı ile karıştırılıyor, oysa bunlar çok ayrı şeylerdir. Nazik ve duygusal olmak «savaşçı» bir ruh taşımaya ve kuvvetli bir iradeye engel değildir. Oysa bugün her zamandan çok tutarlı, inançlı, ahlaklı ve hem hassas hem de sorumluluk taşıyan ruhlarla gereksinme vardır. Hiçbir zaman çocuğu serada büyütür gibi yetiştirelim demedim, fakat herşeyi kas gücüne ve kaba kuvvete indirgemek ve insanların değerini aldıkları yara ve berelerle ölçmek çok yanlıştır.

Amaçlar kadar araçlar da önemlidir. Büyük insanların aileleri değil, içinde yaşadıkları çağ ve toplum yaratır. Aileye düşen daha mütevazı bir görevdir: namuslu insanlar yetiştirmek. Şurası

mutlak ki edebiyatın büyük trajedileri karşısında duygusuz kalan bir insan kahraman değil, hiçbirşey olamaz. O zaman dünya edebiyatını okumamıza ne gerek kaldı? Her insan diğer insanların sırları, trajedileri karşısında belli bir saygı duyabilmelidir. Tarihte bir devrimciye olan aşkı nedeni ile devrime katılmış kadınlar vardır, bu da gösteriyor ki insan duyguya ne kadar zenginse kötülüğe ve nefret ettiği şeylere karşı o kadar kararlı ve cesur savaşmaktadır. Cephelerde çok görülmüştür: en büyük partizan kahramanlar sokakta kedileri, köpekleri, güvercinleri seven, geceleri şiir okuyan, askerliğe hiç de uygun düşmez gözükken «ana kuzuları»ndan çıkmıştır. Duygusalıklarını yitirmedikleri içindir ki bu insanlar kendi insanlarını ve topraklarını sevebilmiş ve saldırganlardan nefret edebilmiştir. Onlar ıstırap çekebilen ve ağlayabilen insanlardı, fanatik değillerdi ve utkularının gerçek nedeni buydu: fanatik olmamak. Yüzyıllar önce büyük hümanist Giordano Bruno Engizisyon'un emriyle kazık üzerinde yakılırken galipti aslında. Her çağda insanların bir kısmı ıstırapı, aşkı ve ağrıyı tattı ve savaşında sonuna kadar kalanlar bunlar oldu. Diğer bazı insanlar meşin at gözlükleri takmış gibi yalnız görmek istedikleri şeyleri gördüler ve «sonuna kadar direnseler» de amaçlarına varamadılar. Bir amaca kendini vermekle geri kafalı bir fanatik oluş tamamen ayrı şeylerdir.

Sorun savaşçı değil, insanlığın mutluluğu için savaşçı yetiştirebilmektir.

İnsanın en büyük mutluluğu sevebilmesidir, sonsuzluk içinde yalnız sevgi yaşama anlam verir.

Nasıl insanlar mı yetiştirmeliyiz? Seven, yaratan, acı çeken, iyilik için savaşan, tek kelimeyle insan olan insanlar.

(Bu yazı temel kaynak olarak SOVYETSKAYA LITERATURA'dan derlenmiştir.)

FAŞİSTLER KUDURUNCA,

KÜLTÜR ALEVLERİ İÇİNDE YANAR!

İltica etti : Bertolt Brecht, yazar ve ozan, Almanya'yı terketmek zorunda kaldı.

İltica etti : Nazım Hikmet, ozan ve yazar, faşistler tarafından öldürülme tehlikesi üzerine Türkiye'yi terketme zorunda bırakıldı.

İltica etti : Sinema oyuncusu Marlene Dietrich Nazi kültür patronlarıyla işbirliği etmek istemedi ve 1933'de ABD'ye gitti.

Öldürüldü : Sabahattin Ali, yazar ve ozan, 1948'de faşistler tarafından öldürüldü.

Öldürüldü : Carl von Ossietzky, pasifist bir dergi olan «Weltbühne»nin yayıncısıydı. 1973'de Naziler onu toplama kampına attılar. 1935'de Nobel Barış Ödülü aldı. Ve toplama kampındaki işkenceler sonucunda, 4 Mayıs 1935'te öldürüldü.

Yakıldı : Dünyaca tanınmış birçok yazarın kitapları. Erich Kastner, Becher, Brecht, Max Brod, Döblin, Freucht Wagner, Maksim Gorki, Hemingway, Heinrich Heine, Heinrich ve Thomas Mann, Jack London, E. M. Remarque, B. Traven, Stephan Zweig'in göz nurları, ürünleri alevlere atıldılar. Kaba güçle oluşturulan bir son

SANAT • KÜLTÜR

Ülkemizde faşistlerin, insanlığın en güzel değerlerini, ilerici kültürü yıkmak için başlattıkları saldırıların yeni boyutlar kazandığı, ilerici profesörlerin, bilim adamlarının, öğretim üyelerinin katledilmeleri ile de 'açık değil mi?

Kültürde faşistlerin böylesi saldırıları nedensiz değil. Çünkü kim tarihi incelerse, kim faşist rejimlerin perde arkasına bakıyorsa, şunu görür: Faşistler kudurursa, kültür alevler içinde yanar, yok olur.

1933'de Almanya'da, her yerde, dev ateşler yanıyordu. Faşistler dünya yazınının ve sanatının en güzel, en iyi yapıtlarını yakıyorlardı. Kültür önünde bu korku niye? Üçüncü Reich'in kültür yöneticileri, kültürün yalnızca kendine dönük bir olgu olmadığını çok iyi biliyorlardı. Onlar, sanatın bize verebileceği ve verdiği düşünce kıvılcıklarından korktular. Onlar, insanların, sanat yoluyla kendilerini ve çevrelerini anlamaya başlayabileceklerinden korktular. Ve onların korkusu, bu kavrayıştan, yaşamın ve toplumun değiştirilmesi için istemler oluşabileceğindendi. İşte bunun için, faşistler sorular soran ve yanıtlar da veren bir sanata böyle vahşice davrandılar, saldırdılar.

Nasyonal sosyalistler (Naziler), Alman halkını, ucuz, yapma kültürle beslediler. 'Yapayalnız dağlı çiftçi' romanlarında, çoktan unutulmuş yüzyılların toplum modelleri canlandı; sınıfsal çelişkilerin anlatılması yerine, işçi veya patron olmanın farksız olduğu, hiçbir ayrıcalık sağlamadığı, halk ortaklığı masalını sundular. Eğer Nazi ressamı Adolf Hitler'i bir şövalye olarak kafasının üzerinde bir kartalla çizerlerse, bu onu tanrısal bir uzaklığa yükseltmeliydi. Öyle ki, hiçbir insanın bu tanrıdan kuşkulamayacağı kadar gerçek dünyadan uzak. Nazi kültürü için insan artık başlıbaşına olguların ölçütü değildi. İnsanlar üstün ve aşağı insanlar olarak ayrıldılar. Üstün insanlar sarışın, mavi gözlü Cermenlerdi: Böyle sarışın, dev gibi olmayan hiçbir işçi veya köylü resmi yoktu. Aşağı insanlar, yahudiler, slavlar, komünistlerdi: Bun-

İzlendi: Ressam Pablo Picasso faşist Almanya'dan ayrılmak zorunda kaldı. Alman lejyonu Cudor'un İspanya'daki cinayetlerine karşı suçlama olarak «Guernica» resmini yaptı. İşgal edilmiş Paris'te Nazi subayları Picasso'nun işliğini ziyaret ettiler. «Guernica»nın önünde birisi: «Ama, bu korkunç birşey. Bunu siz mi yaptınız?» dedi. Picasso ise şöyle yanıtladı: «Hayır! Bunu siz yaptınız!»

Yakıldı: Şilili faşistlerin darbesinde şarkıcılar, sanatçılar, yazarlar öldürüldüler veya yurtlarını terk etmek zorunda bırakıldılar. 1933'te Almanya'da olduğu gibi, demokrat kitaplar ve resimler alevler içinde yandılar.

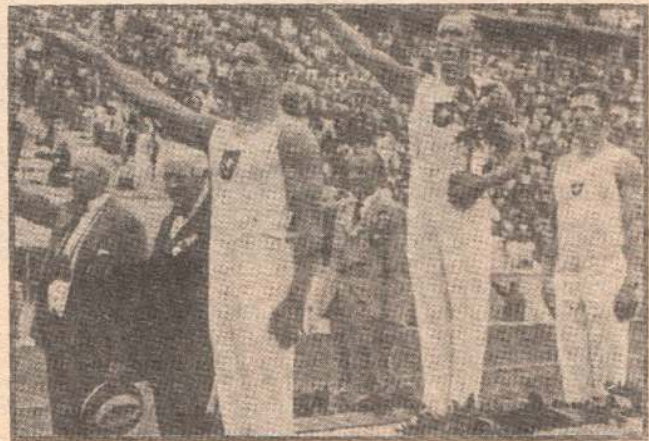
Öldürüldü: Şilili şarkıcı Victor Jara.

lar ise art niyetli, kötü, sinsî, şeytanimsî ve kana susamış olarak gösterildiler. Böylesi bir anlatımdan bu türden «aşağı insanların» milyonlarca kere öldürülmesine kadar yalnızca küçük bir adım kalmıştı.

Sanatın Nazilerde başka görevi daha vardı: O insanları sistemli olarak savaşa hazırlıyordu. Militarist resimler birdenbire çoğaldı. Böyle hazırlanarak, birçok insan Hitler'in emperyalist savaşına girerken kuşku bile duymadılar. Nazilerin kültür politikası onları yeterinçe biçimlendirmişti.

Bugün bütün bunların 1945 yılıyla birlikte geçmişte kaldığına kim inanıyorsa, yanılıyor demektir. Faşist devletlerde kültür barbarlığı, insanın hiçe sayılması ve yok edilmesi hâlâ sürüyor. Güney Afrikalı zenci şarkıcı Mariam Makeba, beyaz bir şarkıcı olmadığından, sahneye çıkarılmıyor ve ülkesinden ayrılmaya zorlanıyor. Şarkıcı ve besteci Mikis Teodorakis Yunanlı faşistler tarafından hapse atılmıştı. Şarkılarının Yunan halkında yaşamayı sürdürmesini kimse engelleyemedi. Şilili kara generaller kendi halklarının müziği ve türküleri karşısında korku içinde, halkın müzik aletlerini bile yasakladılar. Ülkemizde de yıllar boyunca, ölümlüne dek yurt dışında memleketine hasret bırakılan Türkiye işçi sınıfının yiğit savaşeri, ozan Nazım Hikmet, faşistler tarafından öldürülen ilerici yurtsever yazar Sabahattin Ali ve anıları hâlâ belleklerde taptaze olan 12 Mart faşist döneminde; hapishanelere doldurulan, katledilen, işkence gören yazarlar, aydınlar, bilim adamları... Gecenin geç saatlerinde basılan evler, dağıtılan kitaplıklar, toplanan, yakılan kitaplar... Yeni bir sıkıyönetimin ilân edildiği bugünlerde, hâlâ taptaze belleklerde...

Bugün birçok sanatçı bunu kavradı: Onlar faşizme ve sağa karşı duruyorlar. Onlar ülkemiz için, insanın hiçe sayılmadığı, uyutulmadığı bir kültür istiyorlar.

NAZIM BİZİMLE, YAŞIYOR, SAVAŞIYOR!

Yıl 1979. Nazım Hikmet'ten söz eden öğretmenlerin nasıl sürüldüğünü, Nazım'ı okuyan öğrencilerin nasıl cezalandırıldıklarını unutmamak. Türkiye'de «paranın padişahlığını ve yobazın karanlığını ve yabancıların roketini» korumaya çalışanlar, yazılarının, şiirlerinin basılmasını yasaklayamadıkları Nazım Hikmet'in doğruca tanınmasını engellemeye çalışıyorlar. Bunun için her türlü oyunu deniyorlar.

Kitlelerin artan bilinç düzeyi, gerici egemen güçleri Nazım düşmanlığı için yeni yöntemler bulmak zorunda bırakıyor. «Eski dostları»nın «anı»larını piyasaya sürüyorlar; Nazım'la ilgili gerçekleri çarpıtıyorlar; Onu yaşamını adadığı Türkiye işçi sınıfından, işçi sınıfının partisi'nden, savaşımdan ayrılmış gibi görmemizi istiyorlar.

Ama Nazım, fabrikalarda, okullarda, grevlerde, direnişlerde, meydanlarda, 1 Mayıs'larda, tüm alanlarda. Dilden dile dolaşüyor Nazım'ın türküleri.

NAZIM HİKMET İÇİN NE DİYORLAR?

● İLYA EHRENBURG

Nazım Hikmet'in dedesi paşa ve vali idi. Torun ise daha genç yaşta komünist oldu ve sonuna dek öyle kaldı.

Nazım'ın inancı bir komünist ve büyük bir ozan olduğunu hepimiz biliyoruz. Kendisi ile karşılaşanlar, onun son derece iyi yürekli bir insan olduğunu bilirler. Bir kez ona, Eluard'ın, Oradour Olayı'nı duyduktan sonraki ilk anlarda, Hitlercilerin gerçekten çocukları bir okula doldurup orada yakmış olduklarına inanmadığını, anlattım. Bunun üzerine Nazım şöyle dedi: «Onu anlıyorum. Bizde, Türkiye'de de vahşi insanlar vardır; sık sık korkunç katliamlar olur. Fakat birisi çıkıp da, çocukların da birlikte katledildiklerini anlattığı zaman, bunun belki de bir masal ya da en azından bir abartma olduğuna inandım her zaman.»

Umutsuzluğun bir mahkûmu nasıl kolaylıkla pençesine alabileceğini bilirim. Oysa Nazım Hikmet, zindan parmaklıkları arasında on üç yılını umutla başbaşa geçirdi. Nazım iki kez açlık grevine yattı. Zincirler altında bile, insan onuru için savaşımı sürdürüyordu.

● KONSTANTİN SİMONOV.

Nazım büyük şair. Fizik olarak on yıldır aramızda olmamasına rağmen, Nazım'dan geçmiş zamanlı konuşmak olanaksız. O, sevgili Türkiye'sinde, bizim Sovyetler Birliği'nde, burada Fransa'da, dizelelerinin yaşadığı her yerde Nazım aramızda yaşıyor.

● LOUIS ARAGON

Hayır yazamam, şimdi olmaz. rica ederim. Bırakın benim için бүтünüyle ölsün, yoksa, daha önce, altmış yaşındaki bu delikanlı, bu sarışın boğa, ne hapisanenin, ne hastalığın, ne yaşın etkileyebileceği bu insan içimde terütaze yaşadıkça hiç bir şey yazamam. Şimdi olmaz. Daha sonra.

● PABLO NERUDA

Niçin öldün Nazım?

Ne yaparız şimdi biz şarkılarından yoksun?

(...)

hapisten çıktığında karşılaşmıştık seninle, zorbalık ve acı kuyusu gibi loş hapisten,

zulmün izlerini görmüştüm ellerinde, kinin oklarını aramıştım gözlerinde, ama parlak bir yüreğin vardı, yara ve ışık dolu bir yürek.

Ne yapayım ben şimdi
Tasarlanabilir mi dünya
her yana ektiğin çiçekler
olmadan?

Nasıl yaşamalı seni örnek almadan,
senin halk zekânı, ozanlık
gücünü duymadan
Böyle olduğun için teşekkürler,
teşekkürler türkülerinle
yaktığın ateş için

● ANNA SEGHERS

O, Dünya Gençlik Festivali için çoktan Berlin'e gelmiştir. Bir gösteriden diğerine koşmaktadır. «O'nu rahat bırakın» dedi Pablo Neruda, O'nun harekete ihtiyacı var».

(.....)

Yavrum.

Kız olsun, oğlan olsun,
kaç yaşında olursa olsun,
yavrum düşmesin istiyorum hapsilere
güzelden, haklıdan, barıştan yana diyo.
Fakat malum,
kızım yahut oğlum
gecikirse suların ışıması
dövüşeceksin
ve hattâ...

Yani haylıca müşkül bir zanaatmış
bizde bugün babalık zanaati da.
Nazım HİKMET

OÜZENE UYGUN KAFALAR

NASIL OLUŞTURULUR?

YAPIT
E.A.
RAUTER
ÇİZEN

Hikmet Orhan

YURT TAŞLARIN COĞALMASI VE ÜRETİM YÖNTEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİYLE BİRLİKTE, ZENGİNLİK, DOLAYISIYLA, ONU KORUYAN DEVLET MEKANİZMASI DA GELİŞİR, İŞLEMLER KARMAŞIKLAŞIR.

ÖTE YANDAN İLERLEME, ÜRETİCİLERDEN DAHA ÇOK BİLGİ İSTER. ÇOK BİLENE İSE YÖNETMEK GÜCÜTÜR. POLİS, TUTUKTEKLERİ VE ASKERİ YÖNETİM YETERLİ OLMAZ. YENİ BASKI YÖNTEMLERİ GELİŞTİRİLİR.

KERİ YÖNETİM YETERLİ OLMAZ. YENİ BASKI YÖNTEMLERİ GELİŞTİRİLİR.

GİDEREK KARMAŞIKLAŞAN DEVLET MEKANİZMASINI ANLAMAYAN ZENGİNLER, UZMANLARIN BİLGİSİNİ KİRALAYABİLİRLER.

BİZİMSE, DEMOKRATİK BİR ÜLKEDE YAŞAYIP YASAMADIĞIMIZI SAPTAYABİLMEYİZ İÇİN, EĞİTİM, TV. VE YASALARIN SONUÇLARINA BAKMAMIZ YETERLİDİR.

KAH RAMANLAR!

II DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA MİLYONLARCA EV YERLE BİR OLMUŞTU. ÖLÜ SAYISI İSE 55 MİLYONA YÜKSELMEŞTİ. SAKATLAR DA CABASI. ALMAN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİNİN BİLGİLERİ OLSAYDI, SİLAHLARINI KİMLERE DÖĞÜLTÜRLERDİ DERSİNİZ? PEK ÖYLEYSE BU SAVAŞTA NEDEN ZEKİ ALMANLAR DA ÖLMÜŞTÜ?

ALMANYA'NIN SAVAŞI KAYBEDECEĞİNİ BİLEMEZLERDİ.

BU YANIT,

"SAVAŞ KAZANILSAYDI, ÖLÜLER, SAĞ KALAN İŞÇİ VE EMEKÇİLERE KAZANÇ SAĞLAYACAKTI,"

ANLAMINA GELMEKTEDİR.

OYSA İNGİLİZ VE FRANSTZLARIN DURUMU "YENDİKLERİ" HALDE, DAHA KÖTÜYDÜ.

HASTANE

BİR BAŞKA ÜLKENİN ELE GEÇİRİLMESİ, SAĞ KALAN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN GELİRLERİNDE ARTIŞ SAĞLASA VE MESLEKDAŞLARININ %20 ZAM ALMASI İÇİN SAVAŞTA ÖLÜMÜ GÖZE ALACAK BİR SÜRÜ "YİĞİT" ÇIKSA BİLE...

... İŞÇİLER SAVAŞI KAYBEDECEK. ELE GEÇİRİLEN ÜLKENİN İŞÇİLERİ, ONLARIN ÜCRET FARKINI ÇEDEMELER ZORUNDA KALACAKTI.

%20

AR KASIVAR

İŞIKTAN

ALIN

HIZLARI

Kanlı dikenler açıyor
Yollarda
kanlı dikenler.
Mızrak
uçları dikenin
Kemige dayanan bıçak.
Yüzlerce ölü
kan içinde
cevher sönük
ve saldırıyor burjuvazi
geriye adım atarak.
Saldırıyor hergün biraz daha
memleketi satarak.
Ey dünya çocukları
Oyuncak yapın yıldızları
Ölüm ne
ayrılık ne
Savaşmak ne
açlık ne.
Birleşin, koklaşın
İşıktan alın hızları.

C. Ozan

GERÇEK

NEDEN

Çok kez duyarız öğretmenlerimizden: «Derslerine çalışmıyorsun. Bak bu arkadaşlarına, onun senden ne fazlası var? Sen de derslerine çalışıyor olsan, onun gibi başarılı olurdu.»

Gerçekten öyle midir? Öğrencilerin başarısız oluşunun tek nedeni derslerine çalışmamları mıdır?

Bir yanda sömürenlerin, bir yanda sömürülenlerin, bir yanda her türlü eğitim - öğrenim olanaklarına; özel dersanelere, özel öğretmenlere, ders çalışabileceği rahat bir ortama sahip azınlığın, bir yanda okumak için binbir güçlüğü katlanan, çalışmak zorunda olan yüzbinlerin bulunduğu bir düzende bu sorunun yanıtı kesinlikle: «HAYIR!»dır.

Biz ilerici liseliler bu gerçeği çoktan gördük. Biliyoruz ki, mev-

cut düzenin büyük adaletsizliği kendini eğitim sisteminde de gösteriyor. Öğrenim gören gençlere fırsat eşitliği tanımıyor.

Ve yine biliyoruz ki, eğitimdeki adaletsizliğin tam anlamıyla yok edilmesi, ancak Ulusal Demokratik Cephe'nin utkusuyla koşuttur.

Bu nedenledir, işçi sınıfının savaş yolunda yer alalım. Bu nedenle İLD saflarında daha da yoğun yer alalım.

K. Özden (Lise öğrencisi)

BİR VELİ YAZIYOR!

Ben bir veliyim. Benim başımdan geçen bir olay ve sorunun var. Bunu Liseli Gençlik aracılığıyla tüm kamuoyuna ve ilgililere duyurmak istiyorum.

Velisi bulunduğum oğlum Ş. Bayer, Plevne Lisesi'nde bir ihbar üzerine aranmış ve üzerinde Derginiz Liseli Gençlik bulunmuştur.

22.11.1978 günü okul müdürü tarafından okula çağrıldım. Müdür bana; «Oğlun anarşistlerle birlik olmuş. Oğlun kötü olaylara karıştı. Bu kâğıtları imzala ve oğlunu al, sakla. Almazsan oğlunu öldürürler. Oğlunun ölmesini istemiyorsan, dediğimi yap.» gibi sözler söyledi. Ben de korktum. Hangi veli çocuğunun öldürülmesine göz yumar? Çocuğumu düşünerek müdürün dediğini yaptım.

Daha sonra çocuğumdan olsun, arkadaşlarından olsun, müdürün bana söylemiş olduğu tüm sözlerin yalan olduğunu öğrendim. Sadece oğlumun tasdiknamesini almam için bir oyunmuş. Müdürün amacı, oğlumu okuldan atmış. Bunu ertesi gün müdüre, oğlumu okuldan almak için gittiğimde öğrendim. Oğlumu okuldan almaktan vazgeçtiğimi söylediğimde; «Oğlun okuldan atıldı. Cumhurbaşkanı gelse, oğlunu okula almam» dedi. Ve beni okuldan kovdu.

İlgililere, hükümet yetkililerine, Başbakan'a, Milli Eğitim Bakanlığı'na soruyorum? Niye böyle adamları çocuklarımızın, bizlerin başına salarsınız. Bunlar Ali Kiran, başkese mi?..

Bütün bunlara karşılık, ilgililerin, böylesi anti-demokratik uygulamaya karşı, Plevne Lisesi Müdürü hakkında, kanunlarımız çerçevesinde işlem göreceklarini umarım.

Saygılarımla
Z. BAYER

LÜLEBURGAZ' DAN LİSELİ GENÇLİK'E!

Lüleburgaz Lisesi'nde gelişmekte olan ilerici liseli gençlik hareketi günden güne daha geniş boyutlara ulaşmaktadır. Bunun somut göstergesi olarak Türkiye Ortaöğrenim Gençliğinin yayın organı Liseli Gençlik okulumuzda oldukça geniş bir okuyucu kitlesi bulunmaktadır.

Son olarak, Liseli Gençlik'in okulumuzdaki her sınıfta okunması için arkadaşlar arasında toplanan paralarla dergimize abone olunması, gerici-faşist ve maocu güçleri telesa düşürmüştür.

Okulumuzda Liseli Gençlik'i okuyan arkadaşlara ve demokrasi-den yana olan bazı eğitimcilere karşı faşistler, maocu faşistler ve okul yönetimindeki bazı gericiler ortaklaşa olarak yoğun bir karalama kampanyası açmıştır.

Bu kampanya dergimiz Liseli Gençlik'in liseli arkadaşlara, ilerici liseliler ve yurtsever eğitimciler tarafından zorlama ile okutulduğu safsatasında yoğunlaşmaktadır.

Faşist ve maocu faşistlerin engelleme ve karalama çabaları ilerici liseli gençlik hareketini durduramayacaktır! Türkiye ortaöğrenim gençliğinin yayın organı Liseli Gençlik'in gür sesini hiçbir karanlık güç susturamaz!

Lüleburgaz Lisesi
ilerici liselileri.

OKUYALIM—OKUTALIM !

ABONE OLALIM—ABONE BULALIM !

GÜÇLENDİRELİM !

liseli gençlik

ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN AYLIK

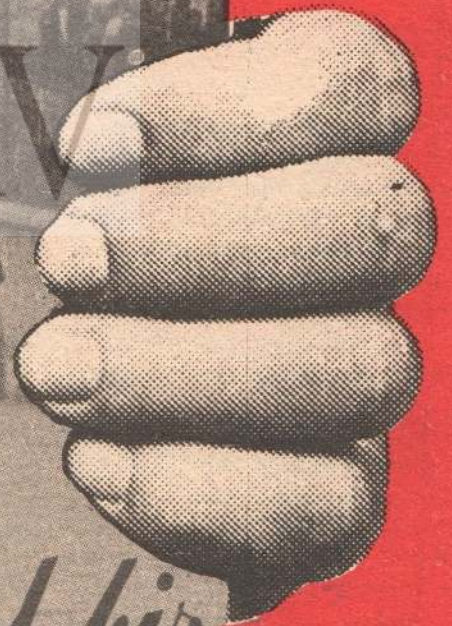
YAYIN ORGANI

Say: 5

10 lira

TÜSTAY

*Nasıl bir
öğrenim
yoluna...?*